

521. #38

Világ proletárjai egyesüljétek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

1955. SZEPT. 9., PÉNTEK

BULGÁRIA TIZENEGY ÉVE SZABAD

„Ellenségeknek nem sikerült legyűrni vad éjeken — hücsilágok — őrzött drága vidékünk. — Köztársaság született, harcunk meghozta — a szép jelent — s ifjúlva ragyog ma föl éltünk!” — Így ír Hamzám című versében Madlen Izsáev, s így örül boldogsággal elteve hazája szabadságának, annak, hogy a bolgár nép 1944. szeptember 9-én felszabadult s új szabad hazát építhet.

Szeptember 9-e éppen olyan történelmi jelentőségű nap a bolgár nép életében, mint amely a magyar nép életében 1945. május 4-e. A többi népi demokráciák mellett mindkét nép, a bolgár és magyar is a Szovjetunió létének, segítségének köszönheti szabadságát. Ez a segítség nemcsak tizenegy évvel ezelőtt kezdődött, s akkor a felszabadulásuk nem is ért véget. Azóta szinte minden nap ott érzi a bolgár népet, a szovjet emberek segítségét, hiszen a szovjet tapasztalatok az iparban, mezőgazdaságban,

a kultúr és tudomány területén is segítik a bolgár népet munkáját.

Bulgária egész dolgozó népe ünnepli ma. Ünnepli ezt a napot, amelyik elhozta számára a szabadságot, amelyen kinyílt előtte a felfelé ívelő út, amelyiken együtt menetel a boldog jövő felé munkás, paraszt és értelmiség. Bulgária népe ezen a fényes úton előrehaladva tizenegy év alatt nagyszerű eredményeket ért el. Az iparosítás és mezőgazdaság területén nagyjelentőségű sikerek születtek. Sokat fejlődött a közlekedés, közegészségügy, emelkedett a dolgozó anyagi és kulturális színvonala. A bolgár nép, a Bolgár Kommunista Párt vezetésével, a Szovjetunió segítségével érte el eddigi sikereit s ma, amikor tizenegyszáz népmunkás felszabadulásuk évfordulóját, együtt örülünk velük mi is eredményeiknek s annak, hogy a szabad nép, szabad hazájában új életet alakított.

HIREK A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁGBÓL

Felavatták az első bolgár szárazdókkot

A bolgár dolgozó nép újabb nagy munkasikerét ért el felszabadulási ünnepének előestéjén. A sztálini Georgi Dimitroff hajóépítőgyár dolgozói lelkes munkával elkészítették az első bolgár szárazdókkot, amely nagy hajók befogadására alkalmas. Az új szárazdókkot a legmodernebb követelményeknek megfelelően készítették el, ami a hajók gyors javítását teszi lehetővé. Az új létesítmény a kitűzött

határidő előtt négy hónappal készült el, bizonyítékul a bolgár építők, munkások, technikusok és mérnökök gazdag tapasztalatainak; ez az új szárazdókk újabb gyümölcse a bolgár-szovjet barátságának, bizonyítéka a Szovjetunió önzetlen támogatásának, amely különlegesen kidolgozott terveket készített a szárazdókkra vonatkozólag és tevékenyen részt vett a dókk építésében.

Új erőmű Bulgáriában

Nemrég helyezték üzembe Bulgária Sztálinvárosában az új Diesel-erőművet, amely 2000 kilowatt kapacitású. Újabb Diesel motort és generátort szerelnek Sabla községi villamosenergiával hajtja a gépben 640 kilowatt teljesítménnyel, valamint Toluhin városban 4000 kilowatt kapacitással.

Az újabb villamos erőművek lehetőséget nyújtanak arra, hogy a körzet lakossága még jobban kihasználja a villamosáram nyújtotta lehetőségeket a mezőgazdaság gépesítése terén. Igen sok cséplőgép már elektromotorral működik. Számos termelőszövetkezet és állami gazdaság pedig villamosenergiával hajtja a gabonatisztító gépeket.

A körzet lakossága nagy meglepéssel fogadja az újabb Diesel-erőművek építését, amelyek nagyban hozzájárulnak a nehéz mezőgazdasági munkák elvégzésének megkönnyítéséhez és a termelékenység növeléséhez.

Befejezés előtt áll a bulgáriai ólom-cink gyár

Bulgáriában az épülő ólom-cink gyár már majdnem teljesen kész, áll arra, hogy megkezdje próbüzemét. Az üzemcsarnokok körül hatalmas tempóval folyik a munka. A dolgozók egyik csoportja a szerelési munkálatokat végzi, másik kalapál, a harmadik pedig az üzemcsarnokokat tisztítja.

Az üzem két hatalmas kéménye már teljesen kész. A nagyobbik 123 méter magas, a másik, a kisebb 25 méteres. A kéményépítők Petr Szpalkov brigádja határidő előtt befejezte munkáját,

Nagy Imre cséplőcsapata lett az első a megyei ifjúsági cséplő munkacsapatok versenyében

A MEDOSZ Hajdú-Bihar megyei bizottsága és a DISZ Hajdú-Bihar megyei Végrehajtó Bizottsága a napokban értékelte az ifjúsági cséplő munkacsapatok második országos versenyébe bevezetett megyei cséplőcsapatok eredményeit. A megyében a legeredményesebb munkát a hajdúböszörményi gépállomáson dolgozó Nagy Imre felelős cséplőgépvezető cséplőcsapata végezte. A Gajdán Antal vezetésével dolgozó munkacsapat 87 vagon és 42 mázsa gabonát cséplelt el 1225 dobmilliméteres géppel. A cséplés ideje alatt 24 munkanapot dolgoztak, napi átlagteljesítményük 364,2 mázsa volt. Emellett a felelős vezető 68 normálhold talajmunkát is végzett. A cséplés és a talajmunka kifogástalan minőségű.

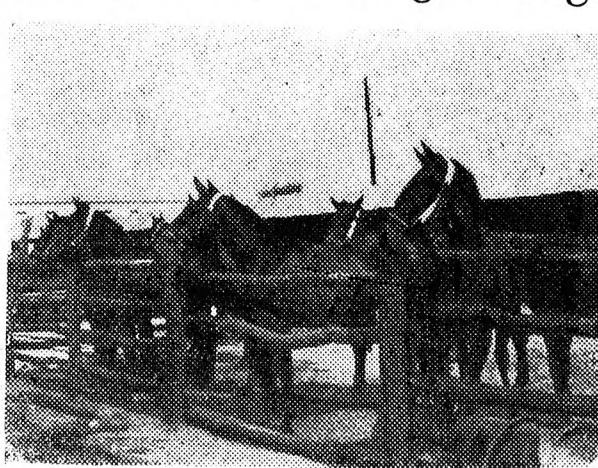
Második a versenyben a Tejtéleni Gépállomáson dolgozó Kristóf Andor felelős cséplőgépvezető és Vágó László munkacsapatvezető cséplőcsapata. Teljesítményük 93 vagon és 4 mázsa, 1370 dobmilliméteres géppel. Negyvenkét napot dolgoztak, napi átlagteljesítményük 221,5 mázsa. A cséplés után az egész munkacsapat belépett a termelőszövetkezetbe. Harmadik a hajdúböszörményi Boros Sándor felelős cséplőgépvezető cséplőcsapata. A munkacsapat vezetője Takács Sándor. Teljesítményük 66 vagon és 95 mázsa, 1225 dobmilliméteres géppel. A cséplési időny alatt összesen 25 napot dolgoztak, napi átlagteljesítményük 267,8 mázsa. Munkájukat minőségileg kifogástalanul végezték.

Hajdú-Biharban a záróértékelés alapján 301 ifjúsági cséplő munkacsapat nevezett be és vett részt az ifjúsági cséplő munkacsapatok II. országos versenyében.

Sok értékes helyezést értek el állataikkal a megye állattenyésztői a mezőgazdasági kiállításon

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítást a látogatók tízezrei nézik naponta végig. A dolgozók hatalmas érdeklődése egyáltalán nem csodálható. A mezőgazdasági gépek kiállítási parkjában az egyre haladóbb modern technika csodálatos vívmányaival, változatos gépsodákkal ismerkedhet meg a szemlélő, a miniatűr növényápoló traktoroktól kezdve a mereteiben és formájában egyaránt impozáns arató-cséplő gépekig. A növénytermelési pavilonokban ismertetett kiváló terméseredmények világosan bizonyítják, hogy mezőgazdaságunk igen sokat fejlődött az utóbbi időben. S a számok, statisztikai adatok egész sora arról tanuskodik, hogy különösen termelőszövetkezeink életében komoly fordulat állott be a gazdálkodásban, ugrásszerű közelítés a célravezetőbb, eredményesebb termelés felé.

Az állatok istállója a nap minden szakában egyaránt tömve vannak látogatókkal. A hatalmas istállóban az ország legjobb példányai találhatóak ott a különböző állalfajtákból. Bennünket, hajdúbihariakat örömmel tölt el annak tudata, hogy megyénk dolgozó parasztsága az állattenyésztésben nem marad el a többi megyék mögött. A lovak és szarvasmarhák kiállításánál éppúgy, mint a sertésekénél, vagy a juhoknál, sok értékes helyezést értek el állataikkal megyénk állattenyésztői.

A Debréceen városi fajta Kozák nagydíjas mén utóda.

tenyésztői két fiatal bikával szerepelnek a kiállításon. Jónás Gábor, aki a tavalyi Országos Mezőgazdasági Kiállításon „Galamb” nevű tehénével elismerő oklevelet nyert, idén 1954. január 27-én született Lotthár nevű bikájáért második díjat kapott. Justyk Sándor egyeni gazda pedig ugyanolyan idős Nimsi nevű bikáját mutatta be a vásáron. Tépe községből két másfél éves bikát vittek fel a kiállításra, Gólya László Piktör és Kovács Lajos Viktor nevű bikájáért.

„Böské” és „Szilaj” elismerő oklevelet kapott. A hajdúböszörményi Rákosi TSZ „Ica” nevű lovat szintén elismerő oklevéllel díjazta a bírálóbizottság. A nagyhegyes. Október 22. Termelőszövetkezet „Remény”, „Szilaj” és „Baba II.” nevű kancáit mutatta be a kiállításra. A három loz közül csak a „Remény” nem váltotta be a hozzáfűzött reményt, a másik kettő elismerő oklevelet kapott.

A megye egyetlen szarvasmarhájú Vid János hajdúböszörményi dolgozó paraszt „Tünde” nevű kancája második díjat nyert, Bak Péter balmazújvárosi egyeni dolgozó „Lenke” nevű lova pedig harmadik díjat kapott. Elismert oklevélben részesült Kocsis Mihály hajdúböszörményi dolgozó „Vilma” nevű kancája és Somogyi István debreceni középparaszt „Vezér” nevű lova.

I. díjas lett a debreceni mén telep „Becses”-e

A mének istállóiban örömmel láthatjuk, hogy a Debreceni Állami Méntelep állatai mind komoly helyezést kaptak az értékelésnél. A Nóniusz D-V és a Hortobágyi „Becses” nevű ménnek első díjakok lettek, a „Széplak I-2”, a „Vihorlát” és a „Vihar” nevű ménnek pedig elismerő oklevelet kaptak. Az Ohafi Törzshallattenyésztő Állami Gazdaság „Ottília” nevű kancája II. díjban, a „Verőfény”, „Vacak” és „Vartyuk” pedig elismerő oklevélben részesült. Ugyancsak elismerő oklevéllel tüdődonos lett a Hajdúszoboszlói Egyetem Tangazdaság „Kedves” nevű kancája is. A Hosszúhátú Kiserleji Gazdaság „Narancs”, „Néni”, „Mergit”, „Jutka”, „Nemes” és „Napsugár” nevű lovalal szerepelt a mezőgazdasági kiállításra.

VARGA BENEDEK

A kiállítás díszjele is a hortobágyi „Vándor”

Az Ohafi Törzshallattenyésztő Állami Gazdaság magyaralföldi szarvasmarhát mutatta be a kiállításra. A „Szárca” és „Buda” nevű kormosbikák díszoklevelet kaptak. Igen sokan megcsodálják a gazdaság „Vándor” nevű gyönyörű bikáját, a tavalyi mezőgazdasági kiállítás nagydíjának tulajdonosát. „Vándor” idén is a kiállítás díszjele.

Mezőgazdasági termelőszövetkezeinknek lovai több értékes helyezést értek el a minőségi bírálatnál. Nyolc lóistálló közül az egyikben csaknem kivétel nélkül Hajdú-Bihar megyei lovak vannak. A nádudvari Sztálin Termelőszövetke-

Hajdúhadház környékéről 300 vagon káposztát visznek külföldre

Ismeretes, hogy Hajdúhadház és környéke a tisztántúli káposztatermelés egyik központja. Ez évben kiváló a termés, mind mennyiségi mind minőségi szempontból. A káposztatáblák igen dús termést ígérnek. Szeptember közepén kezdik meg a káposzta felszedését. A szakértők szerint holdenként 80-100 mázsa termésre számíthatnak. Lesznek olyan jól megművelt részek, ahol 80-100 mázsa termés

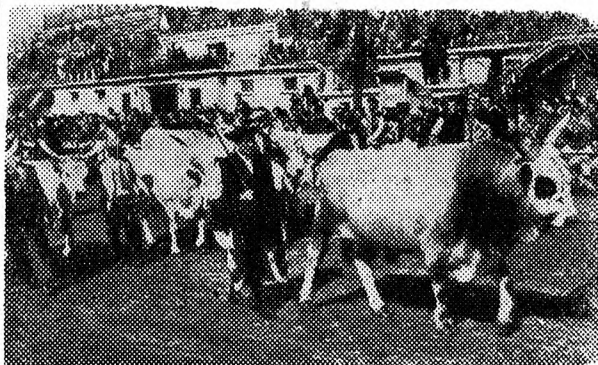
is lesznek egy holdról. Az ilyen területeken nem ritkák a 12 kős káposztatejék. A Petőfi Termelőszövetkezet öt-holdas káposztatáblájában is sok ilyen tíz kilón felüli káposztafej látható.

A Hajdúhadházon és környékén termelt káposzta jó része exportra kerül, úgy számítják, hogy összesen 300 vagon káposztát visznek el a vonatok Hajdúhadháztól.

A balmazújvárosi Petőfi TSZCS földjén már a gépalomás veti az idén a húsát

Balmazújváros határában hat mezőgazdasági termelőszövetkezet működik, de a községben még nyolc II-es típusú termelőszövetkezeti csoport is dolgozik. Ezekben a csoportokban az idén már fejlettebb formában kezdik az őszi munkát. Szerződnek a gépállomással. Az elmúlt évben a Március 9 TSZCS földjén mindössze 289 holdon szántott a traktor, de most összesen már az egész szántóterületüket, 666 holdat, traktor szánt fel. Az Új Barázdában is gépi munkával készítik elő a talajt az őszi kultúra alá, és a csoporttagok 19 fogattal három brigádban közösen végzik a vetést.

A Február 24 TSZCS példát mutat a többieknek, mert a gépállomással nemcsak szántásra, hanem vetésre is szerződtek. A Gépalomás veti el 100 holdon az őszi búzáikat. A traktorok már szántanak, a fogatokat, vontatókat hordják a trágyát, hogy jóvőre még gazdagabb termést tudjanak betakarítani.

Az Ohafi Állami Gazdaság díjnyertes bikája és a szürke magyar marhák csoportja

Üdvözlő táviratok a bolgár nép felszabadulásának 11. évfordulójára

A Bolgár Népköztársaság nagy nemzeti ünnepe alkalmából Hegedűs András, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, Vtko Cserenkov elvtársnak, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének, Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnö-

ke George Damjanov elvtársnak, a Bolgár Népköztársaság Nemzeti Gyűlése elnöksége elnökének és Boldoczki János, a Magyar Népköztársaság Külügyminisztere Mincse Nejcsev elvtársnak, a Bolgár Népköztársaság Külügyminiszterének üdvözlő táviratot küldött. (MTI)

A Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttsége Moszkvába érkezett

Moszkva (TASZSZ) A szovjet kormány meghívására Konrad Adenauer dr. szövetségi kancellár vezetésével csütörtökön Moszkvába érkezett a Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttsége. Konrad Adenauer urat és a kormányküldöttséget N. A. Bulganin, V. M. Molotov, M. G. Peruhin, valamint M. A. Suszlov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Szövetségi Tanácsa külügyi bizottságának elnöke, I. G. Kabanov külkereskedelmi miniszter, A. A.

Gromiko és V. Sz. Szemjonov külügyminiszterhelyettesek továbbá más hivatalos személyiségek, a szovjet és a külföldi sajtó képviselői fogadták. Konrad Adenauer szövetségi kancellár és a küldöttség tagjai fogadtatására megjelent még R. R. Söhlman, Svédország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, a moszkvai diplomáciai testület főnöke, valamint az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország nagykövete.

Adenauer nyilatkozata Moszkvába utazása előtt

Berlin (MTI) A Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttsége csütörtökön délután a wahni repülőtérről két négy motoros repülőgépen elutazott Moszkvába, ahol pénteken megkezdődnek a nyugat-német-szovjet tárgyalások.

Adenauer kancellár a wahni repülőtérre tett rövid nyilatkozatában kijelentette: „Az a szándékai utazom Moszkvába, hogy a szovjet államférfiakkal tartandó tárgyalásaimmal a világbéke ügyét szolgáljam és elősegit-

Adenauer nyilatkozata Moszkvába érkezésekor

Moszkvai idő szerint délután öt órákor megérkezett a repülőgép.

Moszkvai idő szerint délután öt órákor megérkezett a repülőgép. Szovjet-német normális és jó kapcsolatok megteremtésének.

Sztálinvárosi jegyzetek

Az MNDSZ városi elnökség és a Hazafias Népfőnt városi titkarsága 14 tagú küldöttséget szervezett Sztálinvárosba a célal, hogy az ott látottakról a küldöttség tagjai elmélyítve számoljanak be, városunk minél több lakója kapjon megközelítő képet ilyen szocialista városunkról.

A lakások szépek, összkomfortosak, az életszínvonal emelkedésének látható tanúja, hogy legalább az egyik szobában új bútor, szőnyeg, függöny van. Ezekből a szép otthonokból indulnak az ott munkahelyükre a Sztálin Vasmű dolgozói, hogy a hatalmas üzem termelésével elősegítsék, hogy elegendő vas és acél legyen az ország szükségleteinek a fedezésére.

Mint ahogy az elégedett édesanya tekint jól fejlődő gyermekére, olyan gyönyörűséggel néztük mi is ezt a gyorsan fejlődő várost, ahol a befejezett házak mellett már ott sorakoznak a félleg készek, amelyek csak arra várnak, hogy az újak rájuk húzzák a tetőt. Az alkotó ember amit csak meg tudott építeni, ami a kényelmet, a korszerűséget szolgálja, mindent megtaláltunk.

Ahogy az üzemet nézzük a maga hatalmas arányaival, hitetlennek tűnik, hogy itt ott tetőt az újak rájuk húzzák a tetőt. Az alkotó ember amit csak meg tudott építeni, ami a kényelmet, a korszerűséget szolgálja, mindent megtaláltunk.

Nekem különösen tetszett, hogy a város tele van gyermekkel, babakocsit tolvó vagy kicsit váró édesanyival. Bár bölcsőde és napközis óvoda van az apróságokat, hogy amíg édesanyjuk dolgozik ne éheznek az otthon, a szeretet hiányát.

Az üzemet nézzük a maga hatalmas arányaival, hitetlennek tűnik, hogy itt ott tetőt az újak rájuk húzzák a tetőt. Az alkotó ember amit csak meg tudott építeni, ami a kényelmet, a korszerűséget szolgálja, mindent megtaláltunk.

A nemzetközi feszültség további enyhítése érdekében

N. Novikov cikke az Izvesztijában a Szovjetunó és a népi demokráciák fegyveres erői létszámának csökkentéséről

Moszkva (TASZSZ) Az Izvesztijája N. Novikov cikkét közli „nemzetközi feszültség további enyhítése érdekében” címmel. Novikov emlékeztet arra, hogy a Szovjetunó, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Magyarország és Albánia nemrég határozatot hozott fegyveres erőinek csökkentéséről. A nemzetközi közvélemény széles rétegei örömmel üdvözik a Szovjetunó és a népi demokrátiák országok fegyveres erőinek csökkentéséről.

Ugyanakkor Novikov rámutat arra, hogy bizonyos burzsoáz lapok mindenképpen csökkenteni próbálják a Szovjetunó és a népi demokrátiák országok fegyveres erőinek csökkentését irányuló lépések jelentőségét. Aligha szorul bizonyításra, hogy az effajta kísérletek indító oka az a törekvés, hogy elhalgattassák a közvélemény arra vonatkozó követelését, hogy a nyugati országokban is tegyenek intézkedéseket a fegyveres erőik csökkentésére.

mány intézkedéseit Görögországgal és Törökországgal való jó viszonyának megteremtése érdekében. Az államok erősödő kölcsönös megértését bizonyítja, hogy a Román Népköztársaság és Franciaország nemrég egyezményt kötött egymással a két ország gazdasági együttműködésének fejlesztéséről. — A népi demokrátiák országok szilárdan haladnak a Genfben kijelölt úton — írja befejezősül Novikov. MTI.

HIREK

a világból

BÉCS

(MTI) Mint az AFP jelenti, az osztrák nemzeti tanács megszavazta a hadsereg felállításáról szóló törvénytervezetet. A javaslat mellett szavaztak a kormánypartok, a néppárt és a szocialista párt. Előre szavazott a függetlenek pártja és a kommunista párt képviselői. A törvényjavaslat értelmében minden 18. életévét betöltött osztrák ifjú katonaköteles.

Tallós a múltban

Bizonyára csak kevesen tudják, hogy a Kefegyár az idén ünnepli fennállásának kilencven éves évfordulóját. Mi volt a helyzet régen, honnan indultak el? Az első közzé műhely, ahogy a feljegyzések elárulják, a Szalkai utcán alakult. Tulajdonosa a XIX. század második felében a jól ismert Kolb család volt. Ez a család a kialakuló magyar kapitalizmus szelét már 1865-ben befogta vitorláiba. Ha a kefékészítés akkori módszereit a maival összehasonlítjuk, bizony mosolyogunk kell. A lőszőr befűzését a kefényelbe például szálnaként végezték, gép, vagy más fejletlenebb szerzárkú szerelvény volt. Később a Szalkai utcái műhely a mai területre, tehát a Szoboszlai útra költözött át. Kolb úr közben gondolt egy merészre és az egész kőcseréj eladta Falk Vilmosnak és társainak. Ez a Falk Gyors meggazdagodásra vágyó nyugtalan ember volt. Kapva kapott hát a kínálkozó üzlet, és csakhamar az akkori Stern-féle kefégyárral is egyesülve nagyüzemi részvénységi társaságot alakított. Egyesült Kefegyárak néven.

„Látogatók”

A 1930-as nagy gazdasági válság idején az üzem ismét gazdát cserélt. Még Falkék sem bírták „cérnával”, így a részvények nagy része az Al-talános Hitelbank tulajdonába vándorolt át. Perze ez a váltás semmi újat nem hozott. Falkék mint megbízottak továbbra is a dolgozók verejtékén éltek. Ési hiába érkeztek az üzembe új gépek, egyéb felszerelési eszközök, a részvénységi társaság a felföldi házja miatt egyre kegyetlenebb lett. Most hét évvel az államosítás után milyen találmánok tűnik már ez az idő. A gyár különösen az utóbbi hónapokban a fejlődés soha nem ismert útjára járta be. Ez nemcsak abban jutott kifejezésre, hogy végleg megszűnt a készletforgalom, vagy hogy a dolgozók már a tíz és fél millióforintot kefére formálják szorgalmukkal, de abban is, hogy szüntelen fejlődik a technika. Izzóló hadd említsünk meg néhány érdekességet.

Mikor már Falk úr sem bírta „cérnával”...

Az 1930-as nagy gazdasági válság idején az üzem ismét gazdát cserélt. Még Falkék sem bírták „cérnával”, így a részvények nagy része az Al-talános Hitelbank tulajdonába vándorolt át. Perze ez a váltás semmi újat nem hozott. Falkék mint megbízottak továbbra is a dolgozók verejtékén éltek. Ési hiába érkeztek az üzembe új gépek, egyéb felszerelési eszközök, a részvénységi társaság a felföldi házja miatt egyre kegyetlenebb lett. Most hét évvel az államosítás után milyen találmánok tűnik már ez az idő. A gyár különösen az utóbbi hónapokban a fejlődés soha nem ismert útjára járta be. Ez nemcsak abban jutott kifejezésre, hogy végleg megszűnt a készletforgalom, vagy hogy a dolgozók már a tíz és fél millióforintot kefére formálják szorgalmukkal, de abban is, hogy szüntelen fejlődik a technika. Izzóló hadd említsünk meg néhány érdekességet.

ROMA

(MTI) Hírügynökségi és rádiójelentések szerint az olasz kormány kérésére Rómában tanácskozó jellegű értekezlet tartanak a trieszti szabadságról 15. jövöjéről. Az értekezletre az olasz kormány Ausztria, Csehszlovákia, Németország, Jugoszlávia, Svájc és Magyarország kormányát hívta meg.

Hogyan kerül a főhős a keféjára?

Ki gondolta volna akár két-három évvel ezelőtt is, hogy a filmgyárak hulladékanyaga fontos helyet kap a keféiparban. Ma már ez valóság. Debrecenben is tízezerliter készülőnek olyan kefék, amelyeknek sertéje nem egymást váltották a munkás-

NEW YORK

(TASZSZ) A Pennsylvania állambeli Yorkban megjelenő Gazette and Daily vezércikkét közli „Ez nem leszerelés” címmel. A vezércikk bírálja az Egyesült Államoknak a leszerelés kérdésében elfoglalt álláspontját. A cikk többek között ezt mondja: „Mindaddig, amíg Washington és az amerikai sajtó úgy fog beszélni Eisenhower terveről, mint „leszerelésről”, a széles közvéleményt nemcsak tévedésbe ejtik, hanem félre is vezetik... Ez a tév ábrélt, hogy a leszerelés tűzné célul maga elé, azt a törekvést mutatja, hogy fenntartsa és megerősítse a fegyverzet jelenlegi szélsőséges színvonalát. Nincs tekintettel a hatalmas, romboló hidrogénbomba-készletek folyamatos felhasználására.”

Az üzem idősebb dolgozói

— De a sok siker ellenére még a legszebb emlékem a magyar „Gálaest” volt — mondja rövid gondolkodás után. A Gálaest fejletlenebb mősora végén mi debreceniek eláncoltuk a „Hortobágyi pásztortánc”-ot. A tánc után táblával búcsúztunk el a közösségtől. — Hogy milyen volt a tabló? — mosolyodik el — észrevevém kérdő pillantásunkat. — Hát a tánc után mi táncosok félkörbe állva a színpadon maradtunk és bevonultak a többi szereplők zászlókkal a kezükben. Így kezdtük énekelni a DIVSZ induló a nézőkkel együtt. S a részvevő nemzetiek zászló alatt a DIVSZ induló hangjaival köszöntünk el Varsótól. — feleli, de a legna-

„Hortobágyi pásztortánc”

— Mikor megérkezünk és szálláshelyünkről városnézésre indultunk, megleptek bennünket az aláírásgyűjtők. Az első estén én magam ötven-szer írtam alá a nevem — jegyezi meg mosolygva. A lengyel fiatalok lépten-nyomon érdeklődtek, hogy Puskásokat és Hídegyűjtőket is elhoztuk-e magunkkal. Egy fiatal ökölvívó pedig személyesen akarta Papp Láci felkeresni, hogy „munkamódszerét” eltanulja. — De nekünk népi táncosoknak is nagy sikerünk volt azért, talán még Hídegyűjtők is megírígyelhettek volna — csillant fel a szemem. — Milyen darabokban léptek fel? — kérdezzük? — „Hortobágyi pásztortánc”-at, a „Miképcsi csárdás”-t, a „Szakácsasszonyok táncát”, (Béres András koreográfus), a „Dübörgő”-t és az „Ajaki leánytáncot” (Varga Gyula koreográfus) táncoltuk el — feleli, de a legna-

A VIT UTÁN

A Világifjúsági Találkozó a béke-szerető ifjak seregcsomója volt. Varsóban eltörpültek a távolságok és elszakított barátságok kötődtek egymással a résztvevők. A fiatalok a szépség és az otthoni békevágy találkozója volt. Hallgassuk meg, mit mond erről a felejtetetlenül szép találkozóról Bikszády István, a Csokonai Gimnázium tanulója. — A Debreceni Népi Együttműködési Társaság tagjaként kerültem ki Varsóba, — kezdte el. — Rengeteg próbatúnk, az elutasítás előtt kétheti előkészítő tanfolyamot is tartottak számunkra. Majd Pestre utaztunk, hogy onnan folytatassuk útunkat a magyar delegáció többi tagjával Varsó felé. — Csodálatosan szép volt az út, főleg a Vág mentén. Minden állomáson virágokkal kedveskedtek és üdvözlőket

A 90 esztendő üzem

Tegyünk egy sétat a Kefegyárban. Milyen mozgalmak, milyen ritmusú itt minden. Tömött kefék „szepelődnek” stancogépeken, a pályakolban az odott festék szit. Akár a rubin. Odébb a gépnövényben szalagfűrészt, az üzemben pedig már az augusztusi terveljesítés számait böngészgetik. Amit eddig elmondtunk, az megszkótól is jól ismert. A Kefegyárnak azonban még sok olyan mondanivalója van, amiről eddig hallgattok a krónika, ami azonban a nyilvánosság elé kívánkozik. A következőkben legyen hát arról szó.

Mikor már Falk úr sem bírta „cérnával”...

Az 1930-as nagy gazdasági válság idején az üzem ismét gazdát cserélt. Még Falkék sem bírták „cérnával”, így a részvények nagy része az Al-talános Hitelbank tulajdonába vándorolt át. Perze ez a váltás semmi újat nem hozott. Falkék mint megbízottak továbbra is a dolgozók verejtékén éltek. Ési hiába érkeztek az üzembe új gépek, egyéb felszerelési eszközök, a részvénységi társaság a felföldi házja miatt egyre kegyetlenebb lett. Most hét évvel az államosítás után milyen találmánok tűnik már ez az idő. A gyár különösen az utóbbi hónapokban a fejlődés soha nem ismert útjára járta be. Ez nemcsak abban jutott kifejezésre, hogy végleg megszűnt a készletforgalom, vagy hogy a dolgozók már a tíz és fél millióforintot kefére formálják szorgalmukkal, de abban is, hogy szüntelen fejlődik a technika. Izzóló hadd említsünk meg néhány érdekességet.

Műanyagoké a jövő

Befejezésül szótunk még röviden a holnapról is. A jövő kétségkívül a műanyagoké. Meghózza olyan műanyagoké, amelyek könnyen olvadnak, munkálhatóak és ellenállóak a repedésekkel szemben. A szakemberek mikor erőt beszélnek, első sorban az acetylén cellulózára gondolnak. Az acetylén cellulóza öntött műanyag ugyanis kitűnően helyettesíti a fából készült kefényelet, ami különösen nálunk — mivel faszegény ország vagyunk — óriási jelentőségű. A debreceni Kefegyárban is rövidesen megkezdik a műanyagból készült kefényelek kikísérletezését. A formák és a fröccsöntő gépek beszerzésénél azonban komoly baj van, de reméljük a Debreceni Mechanikai és Műanyaggyártó Vállalat segítségével siet a megye keféiparának. Az első műanyagból készült keféket máris örömmel mutatják a gyárban és hozzátesszik, hogy a további eljárások kikísérletezéséhez a Műszaki Tudományos Egyesület faipari csoportja minden segítségét megad.

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Aztán itt van a festés. Jó pár évvel ezelőt meg csak naut szint ismertek s pályában. Ma viszont már a részvevők a képig, a zöldség a pirosig minden színnyalattot felhasználnak a kefék festésénél. Tetszősőbbek és szebbek így a készítmények. s növelik a magyar ipar külföldi hírnevét.

Mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

„Látogatók”

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Az üzem idősebb dolgozói

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Hogyan kerül a főhős a keféjára?

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Mikor már Falk úr sem bírta „cérnával”...

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Az üzem idősebb dolgozói

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Hogyan kerül a főhős a keféjára?

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Mikor már Falk úr sem bírta „cérnával”...

De mennyi reméltem, hogy az első moszkvai tartózkodásunkkal letesítünk, a kezdete lesz a

Látogatók

A Sebes-Körös...
ra partjait, s vála-
lut, de a megvétel-
Füredik az özsies-
a kiterbélyesedé-
szétszórta hazák je-
a falu inkább vá-
mi birtokhoz le-
jobbágyi település-
az is volt. A falu
nagy térség, abban-
kos szeszestendő
peszkek és melles-
gasabb épület, va-
tely volt. Egy-
székelt benne, s
nemcsak a falut
érzs tájékozt-
Martonyfy Barn-
élet föld errefelé-
birt it t ez a há-
dszentri, aki a há-
falvy Ziegler csak
vette nőül, aki a
méltságtalan assz-
Hogy kicsoda ura
ezek? Arra meg-
ez emberek javát
hadnagycsaládot
Ziegler tábornokot
járt ide, olyan-
rendezték, hogy a
gett bele a falu. It-
tozni Pathó Sándor
valamikor rend-
többszörös béria-
a régi úri rend hu-
mezője, fegyverrel
lenséggel keverve-

Kőröscsalád

mennyi szegény em-
itt éveken át, még
r keserves munka-
lélen a görke me-
mennyi kis cipőt a
mullattak az ezek?
Anny sarjadó éle-
meg még a levegőt
paripakom, luzus
kon szaladgáltak
e szegény fertyalón-
A kőrös csalá-
rézben magyar, a
román ajkú népi-
gol: nagyon jól tu-
gelni mind a két-
get. Megosztoták
kötők feltejtük. A-
ber csak akkor lá-
tód a Martonyfyk-
zások birtokán
ta hitet, megtagad-
a görögkeleti vallás
katolikusra ke-
zelt. Ha nem, akkor
számosnak sem ke-
a magyar szellem
filleres napszem-
valaként húzni a
a román szellem
fogadta meg, vagy
megesimálta: ez
urak. Hiszen ha-
nyakára ennek a-
Abból éltek, hogy
magyar meg a ro-
vétér egyformán.
Ebben a kikösz-
den föld jóformán
erő, néha a szep-
az urak volt, es-
dött itt semmi, es-
dőség, a szegénys-
a falut egészen
meg nem rázkódti-
dölt ez az úri ren-

Azt írta Sz

élete csodálatos
bel gyermekkorá-
ról emlékezve a-
zött: „...Ha nagy-
tata: ...A kaste-
gyon siet az élet-
szobalányokat ad-
zasságokat követ-
rancsokra, a part-
pásztorókat rende-
rti meztelenül k-
a többi seregnyi-
tan. Lengyel men-
ját dől-
puszta teljesen z-
a falut annyira o-
ha lehet elérü-
hajtja ki az állom-
nem is utának ez-
Ezek csak kocsin u-
gyesfogat jár a t-
ranghoz, egy trapp-
trapp Debrecen...
tájkörül írja Szab-
ket a megdőbent-
amit gyermek-
és idős író k-
pírta vetett. Így-
haltak az emberek
minden évben át-
kisgyermek holt-

Látogatás KÖRÖSSZAKÁLON

A Sebes-Körös mossa határ-
ra partjait, s választja el a fa-
lut, de a megyét is Bekéstől.
Füzik az őszi napjében
a kitereljesedett kisközség,
szetszórt házak jelzik, hogy ez
a falu inkább valami uradalmi
birtokhoz hasonló, régi
jobbágyi település. S tényleg
ez is volt. A falu közepén
nagy térség, abban apró abla-
kos szeszszedős magtár ter-
pezkedik s mellette egy ma-
gasabb épület, valamikor kas-
tély volt. Egy régi dzsenri
szekelt benne, s innen uralta
nemcsak a falut, hanem az egész
tájékat. Ugy hívták
Mártonffy Barna. Micsoda
élet dúlt errejelé. Ezer hó-
bert itt ez a híres magyar
dzsenri, aki a híreses

iskola

domborult a frissen hantoltja
sír. Bent a töviskes kerítés
mögött könyökig daskáltak a
javalakban, s kívül a roskatag
cselédházakban, szellerhajlé-
kokban betevő falat nem volt.
Orvos, gyógyszer? Legfeljebb
csak a halál után érkezett
már... Arra nem jutott négy
se.

S jött 1944. Szétszaggat-

ta ez a retentő harc a szürös
drótkerítést, a gelicsan bok-
rot, föld alá taposták a szov-
jet katonák, kitarult a kas-
tély kertje, a kastély maga.
S 220 cseléd kapott földet,
115 házhelyet, ahol már több
mint 70 ház épült fel. A kö-
szeg azóta ezeröt száz lakosúvá
nőtt, s 1949-ben az új gazdák
egy része összeállt a föld tár-
sas megművelésére. Szabad-
ság néven termelőszövetkezet
alakították. S ebben a tisz-
mán megegyezik magyar és ro-
mán, együtt dolgoznak, együtt
énekek és nap mint nap boldogabbak lesznek. Ifjú Far-
györgy, aki 1950 óta tsz igaz-
gató, most épít magának két szoba-
konyhas lakást. S ebből a tisz-
ból lépett előre a falu

Minden oldalon meglátszik,
hogy Körösszakálon is a nép
vette kezébe ügyének irányi-
tását, a maga szájaize szerint
formálja életét, dolgozik, kul-
túrálódik és egy fejjel meg-
yőzött, a megtaposott, megyő-
zött paraszt derekát kiegye-
nesedtek. Erőt és nyugalmat
tükröz minden egyes szem-
pépe. A magyar gyermek ma-
gyarul, a román gyermek ro-
mánul tanulhat az iskolában,
az idősebbek, ha jólesik ro-
mán nyelven közlik egymás-

Földművelés-vezetési Bolt

élére Tóth Imréné elvált nő,
a tanács vb. elnöke. Ez a
szép, derék, középkorú assz-
zony már negyedik év óta
birja a község bizalmát. A
már két nyelven beszél a hoz-
zájáruló falusiakkal, hiszen
anyanyelvre román, de magya-
rul is éppenny tud. A párt-
titkár? Onaka József elvtárs,
s a magyar anyanyelvet ta-
nulta, de őt is megérték a ro-
mán lakosok. S így ketten: a
román asszony tanácselnök, a
magyar szeszparaszttól lett
párttitkár becsülettel viszik
előre Körösszakál népének
ügyét.

Életem minden más már
itt! Különösen az elmúlt öt-
baktól estendő óta. A Mártonffy
Barna dzsenri kastélyából a
földművelés-vezetést kiser-
házat épített. Ide jár a tájék
Homorogtól Biharugráig, Zsa-
dánytól Körösszegapátiig, mert
olyan csodálatosan szép és
gazdag ez az áruhá! A má-
sik kastélyban, amely a Már-
tonffy Gyulán volt, gyönyörű
iskola épült. Három nagy tan-
teremmel. Nyolcosztályos ro-
mán és magyar általános is-
kola, a felszabadulás előtt
2-3, most 13 pedagógus van.
Magyar és román napközi ott-
trapp Debrecen... Erről a
tájékról írja Szabó Pál eze-
ket a megdöbbentő sorokat,
amit gyermeki szemével lá-
tott, és idős író korában pa-
pirra vetett. Így éltek itt és
haltak az emberek. 1931-től
minden évben átlag kilenc
kislgyermek hőltette fölött

szennyloc utcai lámpa világít-
nak mondánivalójukat, ha úgy
tejszik magyarul, ezért ma
már nem szől nekik senki. Ma
már nem kell nekik megta-
gadni múltjukat, nemzetisé-
güknek, ha darab kenyérhez
akarnak jutni, hiszen nincse-
nek kiszolgáltatva a dzsenri-
rúknak, övék a falu, övék a
határ és békeesség élnetnek
itt egymás mellett.

Körösszakál életében

tíz-tizenöt esztendő alatt egy
évszázad történelme pergett
le. Ez a nemzedék, amely most
javakorában él, ette a múlt
keserű kenyerét, tenyérmű-
ablakon nézett ki a kastélyra,
gyöttrődött a kilátástalanság-
ban, s oda kellett vetnie ma-
gát, ha élni akart a kiszolgál-
tatottságnak. S vajon emlé-
szük-e még rá mindenki Szá-
kál? Vajon van-e, aki
eszkübe jutassa Körösszakál
lakóinak, hogy Mártonffy Bar-
na, Búzassy Barna, Mártonffy
Gyula uraságok alatt hogyan
éltek, és mi lett belőlük az-
óta. A gyermekek már nem
tudják, de az öregnek igen. Ne
felejtsek el sokszor, számta-
lanszor elmondani, ne restell-
jék a sóhajt kiengedni ajkuk
közül: „Hej gyermekem, ha te
tudnád, hogy élt apád, meg
anyád, mikor olyan volt, mint
te vagy most...” S ha a szó
sem lenne elég, mutassák meg
a tájékat, a falu közepén ura-
lkozó volt kastélyokat, ama-
lyek most mind nekik szol-
gálnak.

FÁBIÁN SÁNDOR

EGY GYÁR, AHOL NINC S MUNKAVERSENY

Tizenegyezer pár női félcipő
elkészítésével maradtak adó-
sak népgazdaságunknak jú-
liusban és augusztusban a
Táncsics Cipőgyár dolgozói.
Ha egymás mellé leraknánk
ezt a sok cipőt, a városi ta-
nács épületétől a Vörös Had-
serg utján, a Petőfi téren, a
Mikepércsi úton át egészen a
repülőter túsó sarkáig — több
mint három kilométeren át —
húzódna a dobokzóra.

Hogyan fordulhatott elő ilyen nagyarányú lemaradás?

A Táncsics Cipőgyár ez év
első felében női szandálakat
és gyermekcipőket készített.
A női félcipők gyártására a har-
madik negyedév elején tért
át. Azonban nem készítették
elő kellő gondnal és alaposág-
sákkal az új gyártmány készí-
tésének indulását. Már a mi-
nisztérium is hibát követelt
el, amikor anélkül írta elő a
Táncsics Cipőgyár számára az
új cikk gyártását, hogy előbb
meggyőződött volna arról: va-
jon rendelkezik-e a gyár a női
félcipők gyártásához szükséges
valamennyi technikai feltétel-
lel. Ráadásul a második ne-
gyedév végén elmulasztották
a gyárban a kötelező próba-
gyártást. Így aztán július el-
sején indult a próbagyártás,
amikor már a sorozatgyártási
tervet kellett volna teljesíteni.
Mindjárt az első napon adós-
sággal kezdtek a harmadik
negyedévét. A hónap folya-
mán egymásután jelentkeztek
az alapos előkészítés elmul-
asztásának következményei.
Nem a gyártmány típusának
megfelelő kaptafákat kaptak.
Sok pénz és idő veszett kár-
ba, amíg ezeket a kaptafákat
átalakították. részben pedig
módosították a női félcipő-
gyártásának technológiáját.
Sok időkieésést okozott az is,
hogy préselt műkerget kapott
a gyár, amihez nincs hajlítógé-
pe. Kezi erővel hajlítják a
kerget, ami sok minőség-
károsítást okozott. A ter-
vanni valót hagyta maga után.
Hogy teltek a napok, úgy
sokasodtak a problémák. És
még az sem volt, aki műsza-
kilag egy kézbe fogja, irá-
nvisva a hibák felszámolásá-
ért folyó harcot: három hó-
napja beteg a gyár műszaki
igazgatója.

Az adósság napról napra
nőtt. Romlott a minőség: ma-
már ott tartanak, hogy a ci-
pők 50 százaléka nem üli meg
az első osztályú szintet. Mind-
ezek következtében kevesebb
lett a munkások keresete.
Kedvtelenség lett úrrá a dol-
gozókon és vezetőkon egyaránt.
Es ekkor következett az
újabb nagy hiba: nem vették
fel a harcot idejében az el-
kedvetlenedés ellen. A veze-
tők minden figyelmét az kö-
tötte le, hogyan oldják meg a
műszaki problémákat. Hogyan
fokozzák az aljauzem teljesí-
ményét, hogy lépést tudjon
tartani a többi üzemrészsel és
kullógása ne növelje hallatlan-
ul magasra a félkész gyár-
mányok mennyiségét? E sok-
rétű problémák megoldásába
azonban nem vonták be a dol-
gozókat, nem kérték ki állan-
dóan a véleményüket. Pedig
több szem többet lát. Együt-
tes erővel több sikert tudtak
volna elérni. A mellőzés is
fokozta a munkások kedvet-
lenségét.

A dolgozókkal, vagy a dolgozók nélkül?

A kedvtelenség legsúlyosabb
következménye a munkaver-
sény lanygulása, majd teljes
megszűnése lett. A munkások
nem tettek versenyyállalásokat,
nem hívták egymást versenyre.
Az üzemi bizottság nem ho-
gy nem vette fel ez ellen a
harcot, hanem természetesen
tartotta. Jellemző erre Kenéz
Sándor elvtársnak, az üzemi
bizottság elnökének megjegye-
zése: „Ilyen nehéz műszaki
körülmények között nem is
lehet csodálkozni, ha nem ve-
senyeznek az emberek.” Per-
sze ennek csak egy része igaz.
Ha a szabásoknál nem volt
lehetőség a mennyiségi ter-
vek túlteljesítésére, a
munkaverseny más formáit —
anyagtakarékoság, minőség-
javítás, gépkarbantartás stb.
— kellett volna szorgalmazni.
Az aljauzemben pedig vitat-
hatatlanul szükség lett volna
a munkaverseny minden for-
májára, hogy hozzásegítse az
üzemrészt napi tervének telje-
sítéséhez. Helytelen volt, hogy
az üzemi bizottság nem szer-

vezte a versenyt, nem érté-
kelte a napi teljesítményeket.
Csak azt nézték, hogy az aljau-
zemrészt mennyivel maradt
napi terve mögött. De nem kö-
zölték azt, hogy egy-egy dol-
gozó mennyire teljesítette na-
pi tervét. Nem dicserték meg
azokat, akik fokozták teljesí-
ményüket, vagy javították
munkájuk minőségét. Elma-
radt a serkentés, a buzdítás.

Miért hallgattak a kommunikat?

A dolgok ilyen alakulását a
pártszervezet vezetősége is tel-
lenül nézte. Ahelyett, hogy a
munkaverseny szervezésére
bizdította volna a kommunis-
tákat és az üzemi bizottságot.
Ahelyett, hogy megbízta volna
a legjobb aktívakkal a hibák
kiküszöbölésének mód-
jait. A párttagok is hibát kö-
vettek el, amikor nem vették
fel a harcot a munkaverseny-
vel kapcsolatban kialakult
helytelen nézetben szemben.

Csak két hónap eltelté után
ismerték fel a Táncsics Cipő-
gyárban, hogy milyen súlyos
mulasztást követtek el, ami-
kor elhárították a munkaver-
sényt. Szeptember első napjai-
ban már taggyűlésen, népne-
velő-értekezleten beszéltek ar-
ról, hogyan élesszék fel. Ne-
hez lesz, de nem megoldhatat-
lan. Ha a kommunikaták jó né-
dát mutatnak, ha az üzemi
bizottság biztosítja a verseny
nyilvánosságát — ismét ki-
bontakozik az alkotó munka-
verseny a Táncsics Cipőgyár-
ban. Most már a műszaki fel-
tétel is lényegesen megja-
vultak. A minisztérium két
hónap után végre operatív se-
gítségét adott: két műszaki
vezetőt, új gépeket küldött.

Okuljunk a tapasztalatokból

A Táncsics Cipőgyár júliu-
si és augusztusi munkájának
hibái infó példaként szolgál-
nak a többi üzemek és a mi-
nisztériumok illetékes szervei
számára is. A tervteljesítés el-
engedhetetlen feltétele a jó
előkészítő munka, a dolgozók
véleményének állandó kiké-
se és a munkaverseny szaka-
datlan szervezése.

Ny. T.

Forog, vagy nem forog?

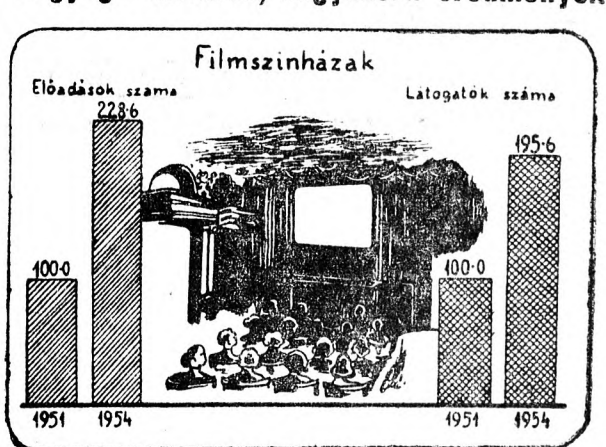
Tizenegy dolgozó harminc
hónapja kérdezi már hasz-
talanul, mikor szerelik fel az
első várva várt ventilátort
a püspökladányi Cipő KTSZ-
ben. Közgyűlési határozat is
volt már erről, de úgy látszik
a türelmes papír sok mind-
ent elbír.

Per sze szó, ami szó, tör-
téntek már a friss levegő
elővarázsolására különböző
„kezdemenyvezések”. A veze-
tőségi tagok egy része azt
mondta: „vegyük meg a ma-
sinát csekkre”. Igen ám, de
csekkre ventilátor nem kap-
ható. „Hát akkor vegyünk
meg készpénzért!” Mondani
sem kell, a készpénzváltá-
rslnál is „zűr” támad, mert
500 forintnál magasabb ösz-
szegyet nem fizethet ki egy-
szerre a szövetkezet.

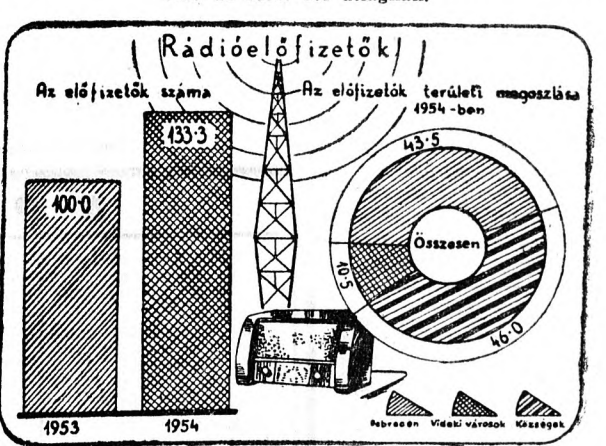
Így aztán végleg elakad-
tak, méghozzá olyan alapo-
san, hogy ma már a dolgo-
zók jogos kérését vastag por-
lepi. Pedig az ötször öt mé-
teres munkateremben, olyan
szükség lenne a friss levegő-
re, akár a darab kenyérre.
A dolgozók azóta nap mint
nap megkérdézik egymástól:
forog, vagy nem forog? Már
mint a ventilátor. Per sze,
hogy foroghasson, először a
bűrokrácia, a nemtörődöm-
ség sárkányfejét kell levá-
gni.

A FAZEKAS MIHÁLY ALTA-
LANOS ISKOLA Petőfi Sándor
uttrő csoportja papírgyűjtési
versenyre hívja ki a város és a
megye valamennyi uttrő csa-
patát. Vállalják, hogy október 1-
ig személyenként 2 kiló papirt
gyűjtenek, a jubileumi évben
pedig személyenként 4 kiló pa-
pirt akarnak gyűjteni.

Ragyogó távlatok, nagyszerű eredmények

A kultúrához és a művelődéshez való jog a múltban csak az
urak és a kiváltságosok monopóliuma volt. Szabadságot
nyert népünk ilyen tekintetben is óriási lépést tett az
utóbbi tíz esztendőben előre. Új könyvtárak, könyvtárho-
nok, mozik stb. létesültek országszerte, megnyitották a
kapuja minden becsületes dolgozó előtt. Csak Hajdú-Bihar-
ban az első öt éves terv során 49 új mozi létesült, legfőbb-
jűk vidéken. A mozielőadások száma megháromszorozódott,
Filmszínházaink látogatottsága is ma már csaknem kétsze-
rese az 1950. évi átlagnak.

Amíg 1953-ban minden tízezer lakosra 700 rádióelőfizető ju-
tott, addig ez a szám 1954-ben már ezerrel emelkedett. A
jelenlegi helyzetet tekintve a megyében már minden kilen-
cedik lakosnak van rádiója.
(A Megyei Statisztikai Hivatal adatai alapján.)

Körösszakál...

O mennyi szegény ember marta
itt éveken át, még egész nyá-
ri keserves munkája után is
tén a görbe mált... Oh
mennyi kis cipőt és kis ruhát
mulattak el ezek az urak.
Annyi sarjadó élettől vonták
meg meg a levegőt is, amíg ök
paripákon, luxus személyautó-
kon szaladgáltak végig-hosszig
e szegény fertályon.

A község lakossága fele
részben magyar, fele részben
román ajkú nép. Az urasá-
gok nagyon jól tudták nyel-
gelni mind a két nemzetisé-
get. Megosztották őket, ura-
lkodtak felettük. A román em-
ber csak akkor lehetett cse-
léd a Mártonffyék, de a Bú-
zassyék birtokán is, ha felat-
ta hitét, megtagadta nemzetet,
a görögkeleti vallásról római
katolikusra keresztelkedett,
mert ha nem, akkor még nap-
számoknak sem kellett... Ha
a magyar szeller nem ment 80
filleres napszámért látástól
akaratlanul húzni az igát, akkor
a román szeller 70 fillerért
fogadta meg, vagy fordítva is
megesínálták ezek a földes-
urak. Hiszen három ulti a
nyákan ennek a községnek.
Abból éltek, hogy szivták a
magyar meg a román paraszt
vérét egyformán.

Ebben a kisközségben min-
den föld jóformán, az emberi
erő, néha a szép szellerlány
az uraké volt. Es nem fejlő-
dött itt semmi, csak az állan-
dóság, a szegénység ulti meg
a falut egészen addig, míg
meg nem rázkódott, össze nem
dőlte ez az úri rendszer.

Azt írta Szabó Pál

élete csodálatos költeményé-
ben gyermekkoráról, az urak-
ról emlékezik a többek kö-
zött: „...Ha nagyobb vendég-
ség van, Váradról hoznak ki
cigánybandát, s szól a zene, a
kastélynak minden ablaka vi-
lágos. De világos a mosház
ablaka, a kulcsár lakásának
ablaka, az intéző, meg min-
denkié...” S máshol így foly-
tatja: „...A kastély siet, na-
gyon siet az étellel, az úrnő
szobalányokat ad férjhez, há-
zasságokat közvetít szinte pa-
rancsra, a part bokraiban
pásztorok rendez, az éjjeli-
őrt meztelenül kiharancsolja
a többi seregnyi vendég lát-
tan. Lengyel menekült unoká-
ját átjelgeti, bezárkózik a
puszta teljesen zárt világába,
a falut annyira gyűlöli, hogy
ha lehet elkerüli, más úton
hajtat ki az állomáshoz. De
nem is utaznak ezek vonaton.
Ezek csak kocsin utaznak, né-
gyesfogat jár a tekintélyhez,
ranghoz, egy trapp Várad, két
trapp Debrecen...” Erről a
tájékról írja Szabó Pál eze-
ket a megdöbbentő sorokat,
amit gyermeki szemével lá-
tott, és idős író korában pa-
pirra vetett. Így éltek itt és
haltak az emberek. 1931-től
minden évben átlag kilenc
kislgyermek hőltette fölött

K. T.

HIREK

Sorsolási tanácsadások a kötvénytulajdonosok szolgálatában

Az 1950. szeptember 6-án lezajlott harmadik állami kötvénysorsoláson több mint hat és háromszázötven millió egész kötvény számtal hűzték ki. Megesett, hogy a kötvénytulajdonosok nem vették észre, ha egyik-másik kötvényük száma szerepel valamelyik nyerménysorsolási jegyzékben. Így azután számos, már kihúzott de beavatlatlanul heverő államkölcsöntörzsek és őríznek még ma is.

Az Országos Takarékpénztár a kölcsönjegyzők érdekében sorsolási tanácsadókat rendszerezett az Országos Takarékpénztár fiókjában, postabizalmokban, tanácsokon, különböző vállalatoknál és üzemekben. A tanácsadók eredményeképpen már számos kölcsönjegyző kapta meg régebben kihúzott kötvénye ellenértékét, olykor nagy nyerménnyel is. (MTI.)

1829-ben halt meg Vitkovics Mihály költő. 1944-ben Bulgáriát felszabadította a felső Vörös Hadsereg. Altábornagy lett a felkelés egész Bulgáriában a németek ellen.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Nappali felhős, zárt, néhány helyen kisebb záporok, zivatar. Mérsékelt délelőti szél, a meleg idő tovább tart. Legmagasabb nappali hőmérséklet percek 26-29 fok között.

AZ ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁG bírói bizottságai befektették az ipari nyelvek bírálatát az Országos Mezőgazdasági Kiállításra. Ipari növények között dohánynak harmadik díjat kapott a Debrecen-Macs Új Hajnal TSZ és Nagy Lajos debreceni egyéni gazda.

Másfélévi börtön a társadalmi tulajdon dézsmálásáért

A debreceni városi bíróság a napokban tárgyalta Farkas Lajos volt ruhagyári dolgozó bűnügyét. Farkas a tényleges katonai szolgálat letöltése után a Domb utcai üzem dolgozója lett, ahol a nyersanyag-raktárban kapott beosztást. Az ellenőrzés gyanúját kihasználva 1955. március 1-én kezdve több hónapig át csekken mindennap különböző nagyságú és minőségű szövetanyagokat lopott el az üzemből.

A szövetséget a lábaszára kőré csavarta. Így július hó végéig közel 74 méter férfi szövetanyaggal és 7 méter női blúzanyaggal károsította meg a vállalatot, 12.000 forint értékben. Farkas a lopott holmit barátai útján értékesítette. A városi bíróság Farkas Lajos társadalmi tulajdon dézsmálásáért másfélévi börtönre ítélte és 3 évre eltiltotta állampolgári jogainak gyakorlásától.

A Néplap

POSTAJÁRÓL Harangi Lajos 113 százaléka teljesítette tejtermelési tervét

A napokban olvastam a Néplapból, hogy termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink milyen szép eredményeket érnek el. Mi, a Mezőgazdasági Technikum Tangazdaságának dolgozói is büszkén mondhatjuk, hogy nem lettünk utolsó. Bizonyítja ezt az a tény is, hogy holdanként öszi árpából 22,51, rozsából 21,85, zabból 13,50, borsóból 15,53, őszi búzából 19,68 mázsa termésértünk el. A Mezőgazdasági Techni-

kum Tangazdaságában azonban nincsenek a mezőgazdasági munkákkal dicsekedhetünk, hanem az állattenyésztés terén elért eredményekről is. A felváltó tejtermelési tervünket teljesítettük. Ehhez olyan dolgozók járultak hozzá, mint Harangi Lajos, aki 113 százaléka, Murvai János 100,1, Harangi Sándor 100,6 százaléka teljesítették tejtermelési tervüket. Ifj. Szép József SZB elnök.

BALATONI EMLÉK...

Balatonföldvárra kaptam beutalt immár másodszor. De minden évben találom valami szépet, újat a Balatonon. Most is a legnagyobb örömmel ültem fel a vonatra, hogy két hét alatt kipihenjem magamat. Annyi szórakozási lehetőség van az üdülőben, hogy azt sem tudja a nyaraló: most hajókijárási rándulásra menjen-e, vagy más szórakozásból vegye ki a részét. Az ittlétlen alatt lépten-nyomon szeretetteljes gondoskodással találkozom. Magát az üdülést nehéz volna leírni. Nap, mint nap

érezhetjük népi államunk szeretetét, gondoskodását. Emlény, szép emlék marad számomra a balatoni nyaralás. Most ismét friss erővel fogtam hozzá a munkához, hogy tervem túlteljesítésével bebizonyítsam hálmat a párt és a kormány iránt. Huber Zoltán.

A. DISZ MEGYEI VEGREHAJTÓBIZOTTSÁG KOZLEMENYE

Az V. Világifjúsági Találkozón résztvevő küldöttségek szeptember 20-ig az alábbi helyeken fognak VIT beszámolót tartani: Ma, 9-án Körösszaklón; Ma, 9-án Kőrösszaklón; Ma, 9-án Magyarhalmorogon; Katona Edít; 13-án: Oshai Állami Gazdaságban; Bertalan Zoltán; Komádiban; Nagy Albert; 15-én Dobal-pusztai Kendergyárban; Sziglói Margit; 16-án Bedón Bertalan Zoltán; 18-án Kaban Bilszadi István; 19-én Nagykerékben Bana István; 20-án a Bódónál; Almani Gazdaságban; Udvarhelyi Margit; Nagyosmihályban Kardos László; Tettelenen 12-én B. Nagy Sándor; Pocsajon szeptember 10-én; Tápén szeptember 13-án; Hajdúszovón szeptember 16-án; Hajdúbagoson szeptember 18-án; Börcsök Albert.

Mozik műsora

VIG: háromnegyed 4, 6 és negyed 9 órakor. Gróf Monte Christo II. rész. "Bosszú". BEKE: de. fé. 10, fé. 12 és fé. 2 órakor: Gróf Monte Christo II. rész. "Bosszú". Déltűn háromnegyed 4, 6 és 8 órakor: Pármal kolostor I. rész. Előtte a Jéghegyek 50 filmet felár fizetendő. A háromnegyed 4 és 6 órai előadásához DISZ csoportot szervezünk. METEOR: háromnegyed 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor: Gróf Monte Christo II. rész. "Bosszú". - IFJUSÁGI: háromnegyed 4, 6 és 8 órakor: Veszélyes ösvényen. PETŐFI-KERT: este fé. 8 órakor: Pármal kolostor I. rész. - STADION-KERT: este fé. 8 órakor: Veszélyes ösvényen. - METEOR-KERT: este háromnegyed 8 órakor: Gróf Monte Christo II. rész. "Bosszú".

Népvéelő-mozik műsora: Rákosi telep: Kezdetlen tenger. - All. Szanatórium: Békében élni. - Postás Kulturóthon: Királyi arany a feleségem. - Püspök: Bátorok csapata. - Csopkó: Romeo és Júlia. - Döcs: Vándor I. Nagycseré. A harag napja. - Döcsa Vándor II. Rákosi telep, Döcsa TSZ: Trubadúr. - Döcsa Vándor III. Domostanya: Rákóczi hadujára.

Munkásokat keresnek

ÉPÍTŐIPARI segédmunkásokat, szakmunkásokat, vasúti-és gépjárműjavítók felvételt. Szabadkai Állami Mezőgazdasági Tanács. Vörös Hadsereg útja 20. ANYAGKÖNYVELŐ, aki vasipari szakmában járatos és tehetséges vezetői pozícióra és Zetora felvételre a Nővényvédő Állomás, Mikespércs. FÉRFI munkásokat felvétel. Jelenleg a vállalat munkaiügyi osztályán, Debrecen Dohánygyár. ESZTERGÁLYOSOKAT és segédmunkásokat keresünk felvételre Lakatos és Gépjárvító Vállalat, Lónyai utca 37. ÁLLAMI Korhelyes Vállalat lakartéri felvétel. Bajcsy Zs u. 60. sz.

ABB BOTRÁNY AZ OLASZ LABDARÚGÓ SPORTBAN

Gróf Alberto Rognoni, az Olasz Labdarúgó Szövetség felügyelő bizottságának elnöke, aki részt vett az Udinese és a Catania vesztegetési ügyében lefolytatott vizsgálóbírói botrány közepén, a bíróság előtt kijelentette, hogy ő maga nem tud semmit az ügyről, és nem is emlékszik rá. A bíróság ezt a kijelentést nem fogadta el, és Rognoni, aki akkor a C-ligés velencei Casena FC elnöke volt, 200.000 lírával vesztegette meg a San Dona del Piave egyesületet játékosait. Olasz körökben úgy vélik, hogy ha az Alberto Rognoni elleni vesztegetési vád megderoszt nyer, az Olasz Labdarúgó Szövetségbe vetett bizalom alaposan megrögzül.

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú Bihar megyei Bizottságának lapja Szerkesztő: a szerkesztő bizottság Felelős kiadó: Az MDP Hajdú-Bihar megyei párt-vegrehajtóbizottsága Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Kiadóhivatal: Vörös Hadsereg útja 16. Telefon: 30-01. Terjesztő: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok. Szabadság Lanyomda Debrecen

S P O R T

Két bajnokságot szereztek az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban

Az első nap után pontversenyben Hajdú-Bihar megye vezet (Küldött tudósítónktól) Amióta Hajdú-Bihar megye válogatottja megérkezett a fővárosba a falusi dolgozók IV. sportakadémiájára, azóta sportolónknak nagy sikerrel sikerült a megyei bajnokságban nyernünk. A szerdai ünnepélyes fogadtatás, majd este a Vidám Parkban tett látogatás egy-egy láncszeme annak a felejthetetlen élménysorozatnak, amelyben részt vett az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Tizenkét megye legkülönbözőbb sportolója van most itt Budapest és az első nap eseményei azonnal megkezdődtek. Az első nap eseményei azonnal megkezdődtek. Az első nap eseményei azonnal megkezdődtek. Az első nap eseményei azonnal megkezdődtek.

Amióta Hajdú-Bihar megye válogatottja megérkezett a fővárosba a falusi dolgozók IV. sportakadémiájára, azóta sportolónknak nagy sikerrel sikerült a megyei bajnokságban nyernünk. A szerdai ünnepélyes fogadtatás, majd este a Vidám Parkban tett látogatás egy-egy láncszeme annak a felejthetetlen élménysorozatnak, amelyben részt vett az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Az első nap után pontversenyben Hajdú-Bihar megye vezet. A megyei bajnokságban nyertek az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Az első nap után pontversenyben Hajdú-Bihar megye vezet. A megyei bajnokságban nyertek az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Az első nap után pontversenyben Hajdú-Bihar megye vezet. A megyei bajnokságban nyertek az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Három gól esett a szerdai hadsereg bajnoki döntőn

Szerdán délután a Stadionban több mint ezer néző előtt kettős labdarúgó hadsereg bajnoki döntőt rendeztek. Az első mérkőzésen a Tancsics Műszaki Tisztai Iskola (Szentendrei) PT 2535 Békésabai csapatban több D. Honvéd játékos is helyet kapott. Amint elismerjük, hogy a békésabaiak irányították a játékot és sok gólyhelyzet dolgoztak előre, mégis 1-0 arányban Szanedi gólyját a tisztviselők jöképességű együttese győzött. A másik mérkőzésen a PT 0316 Zalaegerszegi együttese 2-0 (1-0) arányban győzött a PT 2377 Nagyvárad csapata ellen. Schmidt és Heltel gólyját a gólyok. Mindkét mérkőzés jó iramú, szép játékot hozott. A hadsereg bajnokság harmadik egyenlő utolsó fordulója szeptember 14-én lesz rendezve ugyancsak a Stadionban. Ekkor kerül eszre a legveretlen — a tisztviselők és zalaegerszegi együttese. A mérkőzés után ünnepélyes díjkiosztást tartanak.

Nyilvánosak lesznek a labdarúgó fejelemly tárgyalások

Mozgalmas volt a VTSB-ben a labdarúgó fejelemly bizottság munkája a héten. Először a legutóbbi kiadott feladatok megbeszélésével, ügyekkel, azaz a megyei bizottság munkájával foglalkoztak. Ez a fejelemly tárgyalás már nyilvános lesz és azonnal megkezdődött. Ez nevelési célzattal teszi a VTSB-t.

Pénteken, szombaton, vasárnap megyei mérkőzések Debrecenben

A megyei labdarúgó bajnokság során három napon át láthatók mérkőzések a labdarúgó debreceni szurkolói. Ma délután 5 órakor a Bástya pályán a D. Vasas-D. Honvéd Törökös mérkőzés lesz, majd szombaton délután 3 órakor az Epitök pályán a D. Vasas Meteor-D. Epitök találkozó kerül sor. Vasárnap kettős mérkőzés lesz az egyetem pályán. Három órakor D. Vasas-Epitök-D. Honvéd rangadó, míg 5 órakor D. Honvéd-D. Kiszis mérkőzés lesz. A Stadionban 5 órakor D. Bástya-Hajdúszovón mérkőzés lesz. Vidéki mérkőzés helyszínül szolgál a Kőzhelyi Törökös-Pöspökfalvi-Nádudvari és Hajdúszovón-D. Döcsa. Előzők a pályaválasztók.

A D. HALADÁS NYERTE AZ ATLETIKAI BEKE KUPA-VERSENY LEGUTÓBBI FORDULÓJÁT

Szeptember 4-én a Haladás sporttelepen rendezték meg a H. osztályú atlétikai Beke Kupa egyéni és csapatversenyt. Ebben a fordulóban a pontversenyben a D. Haladás nyerte a GÖCS Vasas előtt. Egyes versenyszámok győztesei: Férfiak. 200 m: Major (D. Haladás) 24,5 mp, 800 m: Gábor (D. Epitök) 2:09,5 p, 400 m: Gábor (D. Haladás) 1:07,6 p, 1x100 méter: GÖCS Vasas (10:28), Giczel, Gaál, Góvó 3:19,5 p, magas: Luczi (D. Bástya) 165 cm, harmas: Gubányi (GÖCS Vasas) 11,75 m, diszkoszvetés: dr. Rácz (D. Haladás) 33,74 m, kalapácvetés: dr. Rácz (D. Haladás) 32,20 m. Nők. 200 m: Katona (D. Kiszis) 29,6 mp, távoli: Katona (D. Kiszis) 4,36 m, diszkoszvetés: Mátyás (GÖCS Vasas) 25,92 m.

AMIERT NEM VALLALUNK FELELOSSEGET

E heti to-p-tippjeink: 1. Cs. Vasas-Bp. Kinizsi 2 x 2, 2. Bp. Döcsa-Gy. Vasas 1 x 1, 3. V. Izzó-Bp. Vasas 10 x 1, 4. Dicsőgyőr-Bp. V. Lob. 2 x 2, 5. Dorog-Legfő 1 x 1, 6. Salgótarján-Bp. Honv. 1 x 2, 7. Szombathely-P. Döcsa 1 x 2, 8. VL. Kiszis-Sz. Halad. 1 x 2, 9. B. csaba-Bp. Szikra 1 x 1, 10. Özd-Bp. Vörös Meteor 1 x 1, 11. Bp. Spart.-Száliv. 1 x 1, 12. Sajtóvár-Kisvárd Dinamo 1 x 2, 13. Cegléd-Debr. Török. 1 x 1

CSUDINA HAT VILÁGREKORDOT TART

Csudina, a Moszkvai Dinamo versenyzője a moszkvai sportolók nyári sportakadémiájának atlétikai versenyén a női öltönyös próbában 5014 ponttal új világrekordot állított fel. Csudina ezzel az eredménnyel hatodik világrekordját állította fel. Az atlétika történetében Csudina az első női versenyző, aki az öltönyös próbában ötözerrel felül pontszámot ért el.

Az első bajnokságot az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban

Az első bajnokságot az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban. A megyei bajnokságban nyertek az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Az első bajnokságot az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban

Az első bajnokságot az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban. A megyei bajnokságban nyertek az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

Az első bajnokságot az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban

Az első bajnokságot az első nap a megye falusi sportolói a Népstadionban. A megyei bajnokságban nyertek az első nap után a megyei sportklubok vezetőinek, amely Hajdú-Bihar képviseli ezen a nagyszabású viadalon.

APRÓHÍRDETESEK

BOCSKAIBAN szőlő gyűmölcsös eladó, vagy kölcsön u. 17. 300 négyzetgözl hazai szőlőtermés eladó. Erdélyi Miképercs, Deák Ferenc u. 3. Ugyanott 80 mázsa szalma eladó. FÉRFISZÓBA berendezést, könyvszekrényt, íróasztalt vásárolok. Telefon: 13-72. FÉSTETT háló, modern konyhabútor kapható, Arany János u. 2.

EGY prima nyolclámpás, két hangszórós világvévi rádió eladó, Bem tér 11 szám. ELADÓ ház sürgősen. Beköltözhető szoba, konyha, baromfiudvar, Westfalény u. 91. IRÓDAI íróasztal, jég-szekrény eladó, Péterfia u. 42. l. em. CSALÁDI ház eladó, beköltözhető fele rész I szoba, konyha, mellékhelyiség, Malvin u. 38. EGY 130 kilós hízott sertés eladó, Monostor-pályi út 30. AH.

HÁZTARTÁSI alkalmazottat azonnal felveszek. Somogyi Bacsó út 38. 400 négyzetgözl jókora ház eladó a Békéskertben. Érdeklődni Rácz Ferenc Hajdúhadháza, Vásártér 7. NAGYBOCONADI betételek méhcsaládok, úres kaplak eladók, Honvéd u. 35. Déltűn 4-től. MÁRTON János Nagy-csere 156 sz. alatti lakos egy darab tehén marhalevel elvesztett. Megsemmisítem, Romhányi.

KÖLGNBEJÁRATU bitorozott szobát keres lehetőséggel feladatok használatára Berényi főrendező. Címet színházi portán kérem leadni. AH.

REKAMLET, szelont olcsón, javításokat fizetési könyvtárral készítek Baranyai, Apafi u. 97.

AZONNAL beköltözhető egy szoba, mellékhelyiség fé. ház eladó. Érdeklődni Apafi utca 83., esti órákban.

Uj sírkövekről Szabadság út 24 szám alatt az Apafi utcai villamosmegállóján szemben. Nagy vászletek mindenféle márkákban és műkö szírmelékben. Számolópártya. Tel.: 47-02. AH. IROGÉP, számlógép javítás Ludmány, Dimitrov u. 5. Tel.: 47-80.

SZLADEK Oszkár lóhajító kocsisokat felvesz. Komlósi u. 58.

ELADÓ világos képményű fé. hálószerelő. Cserépes u. 3.

Olvass A NÉPLAPOT

megye

A termelőszövetkezeti tagok szociális kedvezményei

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek többségének jó eredménye láttán mind több és több egyéni dolgozó paraszta határozta el magát arra, hogy a szövetkezeti gazdálkodás útjára lépjen. Görbeházán alig egy hét leforgása alatt 23-an léptek az ottani termelőszövetkezetekbe. Az újonnan belépő szövetkezeti tagok, de a belépés előtt álló egyéni dolgozó parasztiak részéről is felmerült az a jogos kívánság, milyen szociális kedvezmények illetik meg a termelőszövetkezeti tagokat és azok családtagjait. Ennek a több helyről felmerült óhajnak kívánunk eleget tenni akkor, amikor az alábbiakban röviden közöljük a termelőszövetkezeti tagok szociális kedvezményeit és e kedvezmények megszerzésére előírt teendőket.

Anyasági segély

A termelőszövetkezeti tagok, különösen a nők szociális és egészségügyi ellátása érdekében a Minisztertanács két határozata is anyasági segély kifizetését írja elő. Erre a segélyre saját jogon igényt tarthat az a nő dolgozó, aki tagja a termelőszövetkezetnek és az elmúlt gazdasági évben legalább 120 munkaegységet teljesített. Abban az esetben, ha kisgyermekes anyja, úgy csak 80 munkaegység teljesítése kötelező. Saját jogon anyasági segélyre igényt tartó termelőszövetkezeti nő tag részére első gyermekszülésnél 500 forint, minden további gyermekszülésnél 400 forint anyasági segélyt kell kifizetni. Az újonnan belépő termelőszövetkezeti tagoknak a kötelező munkaegység elérésekor az anyasági segélyt azonnal folyósítani kell.

Ha az anya nem termelőszövetkezeti tag, de mint családtag dolgozik a termelőszövetkezetben és legalább 80 munkaegységet, férje pedig legkevesebb 160 munkaegységet teljesített, úgy a férje jogán részesül anyasági segélyben. Ilyen esetben az első gyermek után 400 forint, a második és minden további gyermek után 300 forint anyasági segélyt kell folyósítani. A termelőszövetkezetben családtagként dolgozó anyát az anyasági segély megilleti akkor is, ha férje katonai szolgálattal, vagy bentlakásos tanfolyamon való részvétel miatt az alapszabályban kötelezően előírt munkaegységet nem tudja teljesíteni. Ikerszületés esetén az anya részére saját jogán az első szülésnél minden gyermek után 500-500 forint, minden további szülésnél 400 forint anyasági segély folyósítható. — A családtagot férje jogán pedig az első szülésnél minden gyermek után 400-400 forint, minden további szülésnél gyermekekenként 300-300 forint anyasági segély illeti meg. A halva született gyermek után egységesen 120 forint anyasági segély folyósítását engedélyezi a minisztertanács határozat.

Az anyasági segélyt abban az esetben is folyósítani kell, ha az anya a kötelező munkaegységet kevesebb mint 10 éven átúli gyermek gondozása miatt nem tudja teljesíteni. Ebben az esetben azonban igazolni kell, hogy a községben, vagy a termelőszövetkezetben nincs napközi otthon ahova az anya elhelyezhetné volna gyermekeit munkába menetelkor.

A kifizetésre kerülő anyasági segély összegét 20 százalékkal csökkenteni kell akkor, ha az anya a rendes szülési megelőzően háromszor, korábbi esetében legalább egyszer nem jelent meg a terheségi tanácsadón, illetve orvosi vizsgálaton.

Az anyasági segély kifizetésére a jogosultságot a községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke állapítja meg, amelynek alapján a megyei tanács mezőgazdasági igazga-

tósága folyósítja az igényelt anyasági segélyt. Az anyasági segély gyors kiutalása és kifizetése céljából a mezőgazdasági igazgatóság anyasági segély igénylése ügyében. Ez amellet, hogy fáradságos és töredelmes, az illető asszonyok és gyermekek részére, de költséges is a beutazás és az a jövőben nem szabad megengedni, annál is inkább nem, mert az anyasági segély kifizetése nem azonnal készpénzben, hanem postai csekk átutalással történik. He-lyes az, ha a formanyomtatványt pontos kitöltése után minden más irat kísérete nélkül azonnal postán a megyei tanács mezőgazdasági igazgatóságára, Debrecen címre be-lyújtok. Ebben az esetben az igénylés felülvizsgálása és folyósítása az érkezés napján megtörténik.

Családi pótlék

A termelőszövetkezeti tagok részére további szociális kedvezmény a családi pótlék folyósítása. A családi pótlék kifizetésében részesülnek mindazok a termelőszövetkezeti tagok, akiknek saját ház-tartásában három 10 éven aluli gyermek van, tekintet nélkül arra, hogy saját vér-szerinti, vagy örökbe fogadott gyermekek. Itt is a folyósítás a kötelező munkaegység elő-írása után történik, kivétel az, ha olyan munkakörből lé-pett át az illető tag termelőszövetkezetbe, ahol már a családi pótlékot előzőleg részére folyósították és hathónapi megszokás a családi pótlék folyósítása között nincs. E-ben az esetben a családi pótlék kiutalása a munkaegység-ek számától függetlenül és már a belépéstől számított egy hónap után a családi pótlékot részére utalványozzák.

3 gyermek után	144 forint
4 " " "	208 " "
5 " " "	280 " "
6 " " "	360 " "
7 " " "	420 " "

Ezen felül minden további gyermek után 60-60 forinttal emelkedik a kifizetésre ke-rülő családi pótlék összege. A családi pótlék folyósításá-hoz szükséges irlapot díjmen-tesen beszájta rendelkezésre a Szakszervezeti Társadalom-biztosító Központ (SZTK) Debreceni Alközpontja. Csak-tojni kell a kitöltött irlaphoz a gyermek és a szülei érte-sítőt, valamint a termelőszövetkezet igazolásá-t a kötelező munkaegység tel-jesítéséről.

Ingyenes gyógykezelés

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai és azok családtagjai további szociális kedvezménye az ingyenes orvosi gyógykezelés, gyógyszer-ellátás, kórházi ápolás, gyógy-fürdőre való beutalás, továb-

vetkezeti asszony karján gyermekével állított be De-brecenbe a mezőgazdasági igazgatóságra anyasági se-gély igénylése ügyében. Ez amellet, hogy fáradságos és töredelmes, az illető asszonyok és gyermekek részére, de költséges is a beutazás és az a jövőben nem szabad megengedni, annál is inkább nem, mert az anyasági segély kifizetése nem azonnal készpénzben, hanem postai csek-k átutalással történik. He-lyes az, ha a formanyomtat-ványt pontos kitöltése után minden más irat kísérete nél-kül azonnal postán a megyei tanács mezőgazdasági igaz-gatóságára, Debrecen címre be-lyújtok. Ebben az esetben az igénylés felülvizsgálása és folyósítása az érkezés napján megtörténik.

Az anyasági segély igénylé-séhez szükséges formanyom-tatvány-mintát minden ter-melőszövetkezeti elnök és kö-zségi tanács végrehajtó bizott-sági elnöke is megkapta. Er-ről a szükségesnek megfelelő példány iróképen könnyűszer-rel sokszorosítható. Ezért helytelen a Sárrétudvari kö-zségi tanács vb. elnökének az az eljárása, hogy az igénylés-sel együtt a gyermek születési anyakönyvi kivonatát is be-küldi a megyére, hogy aztán a megye külön postával visz-szaküldje azt az okmányt, amelyre rá is van nyomtatva, hogy vissza nem tartható az adatok bejegyzése után. Ugyanígy helytelen az a gya-korlat is, amelyet Nagyrábén követnek. Itt az történik, egyszerűen az igénylőket a megyére küldik anyasági se-gély igénylésükkel. A napok-ban 5 nagyrábéi termelőszö-

A családi pótlék havonkénti összege a következő:

Ezen felül minden további gyermek után 60-60 forinttal emelkedik a kifizetésre ke-rülő családi pótlék összege. A családi pótlék folyósításá-hoz szükséges irlapot díjmen-tesen beszájta rendelkezésre a Szakszervezeti Társadalom-biztosító Központ (SZTK) Debreceni Alközpontja. Csak-tojni kell a kitöltött irlaphoz a gyermek és a szülei érte-sítőt, valamint a termelőszövetkezet igazolásá-t a kötelező munkaegység tel-jesítéséről.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai és azok családtagjai további szociális kedvezménye az ingyenes orvosi gyógykezelés, gyógyszer-ellátás, kórházi ápolás, gyógy-fürdőre való beutalás, továb-

Az öntözéses növénytermesztés jelentősége a termelőszövetkezetekben

A szántóföldi növények öntözéséről volt szó. Ma már azonban más a helyzet Ha kis arányokban is, de megindult a járás területén egyéb szántó-földi növényeknek, sőt lege-lőnek az öntözése is.

Szántóföldek, legelők öntözése

Igen sok termelőszövetke-zet megértette az öntözéses termelés jelentőségét és példá-t mutatót és mutat azok-nak, akik eddig még az öntö-zésről nem foglalkoztak.

Előjárt jó példával a ka-bai Kossuth TSZ, amely már 1953-ban 130 kat. holdas te-rületet rendezett be öntözés-re, ahol nem rizst, hanem kuko-ricát, herefűvet, maghozó fű-kelet, konyhakerti növénye-ket stb. termesztettek siker-rel.

A legelőöntözés terén is igen jó eredményt ért el a püspökladányi Október 12 TSZ, amelynek 40 kat. holdas ideiglenes csatornákkal ellá-tott öntözött legelőjén késő őszig biztosítva van kb. 100 db szarvasmarhának és 40 db lónak és csikónak a dús, jó zölde fűtermés révén a takar-mányozása.

Egymás után sorolhatom fel az élenjáró tsz-eket: a hajdú-szoboszlói Petőfi TSZ, a ná-dudvari Vörös Csillag TSZ, a kukoricából átlagosan 100%-kal burgonya, cukor- és takarmányrépából 150 „ napraforgóból, dohányból, kenderből átlagosan 100 „ lucernából és vöröshere szénából átlagosan 250 „ legelő fűtermésből átlagosan 175 „ csalamadébol 110 „

Az öntözés és a tápanyag

A jó termések elérése ér-dekben azonban nem elég csak öntözni. Gondoskod-nunk kell arról is, hogy a ta-lajban megfelelő mennyiségű tápanyag álljon a növény gyökereinek rendelkezésére. Tehát az öntözéses termelés-re való áttérésnél tisztában kell jönnünk talajaink táp-anyagtartalmával, tápanyag-készletével és termőerejével.

Ezeket kívüli, amint azt a nagy szovjet tudós, Viljamsz tanításából tudjuk, a talaj-szerkezet is befolyásolja a ta-lajok termelői képességét, az alkalmazott talajművelési mó-dok, az agrotechnika mellett pedig egyik legfontosabb teendő a vetésforgó bevezetése.

A jó vízgazdálkodású, mely termőeregű talajokon az öntözés viszonylag kisebb ter-mésnövekedést eredményez, mint a rossz vízgazdálkodású és sekély termőretegű talajo-kon. Továbbá az időjárás is döntően befolyásolja az öntö-zést és öntözetlen növények terméseredményei közötti arányt, mert egy csapadékban gazdag évben az öntözés er-edménye viszonylag kisebb lesz. Még pár évvel ezelőtt is, ha öntözésről beszéltünk, első-

szerepi Kossuth TSZ, a bá-rándi Dózsa TSZ és így to-vább, amelyek vöröshere öntözést folytattak ideiglenes csatornákkal ellátott terü-leteken, és megindult a kuko-rica öntözés is a hajdúszoboszlói Szabad Föld TSZ-nél, a püspökladányi Kossuth és Október 12 tsz-eknél. Ez azon-ban még csak a kezdet.

Szántóföldek, legelők öntözése

Igen sok termelőszövetke-zet megértette az öntözéses termelés jelentőségét és példá-t mutatót és mutat azok-nak, akik eddig még az öntö-zésről nem foglalkoztak.

Előjárt jó példával a ka-bai Kossuth TSZ, amely már 1953-ban 130 kat. holdas te-rületet rendezett be öntözés-re, ahol nem rizst, hanem kuko-ricát, herefűvet, maghozó fű-kelet, konyhakerti növénye-ket stb. termesztettek siker-rel.

Egymás után sorolhatom fel az élenjáró tsz-eket: a hajdú-szoboszlói Petőfi TSZ, a ná-dudvari Vörös Csillag TSZ, a kukoricából átlagosan 100%-kal burgonya, cukor- és takarmányrépából 150 „ napraforgóból, dohányból, kenderből átlagosan 100 „ lucernából és vöröshere szénából átlagosan 250 „ legelő fűtermésből átlagosan 175 „ csalamadébol 110 „

Az öntözéses termelés elő-nyei miatt pártunk és kor-mányzatunk hatalmas arányú befektetéseket eszközöl. Pé-lá-da erre a tiszalöki duzzasztó-mű és erőmű. Ma már Püspök-ladány és a járásban lévő községek határában a szőke Tisza áldásához víze folyik az óriási költséggel megépí-tett Kelető Pöcsatornán és a mellékcsatornákon.

Az öntözéses termelés elő-nyei miatt pártunk és kor-mányzatunk hatalmas arányú befektetéseket eszközöl. Pé-lá-da erre a tiszalöki duzzasztó-mű és erőmű. Ma már Püspök-ladány és a járásban lévő községek határában a szőke Tisza áldásához víze folyik az óriási költséggel megépí-tett Kelető Pöcsatornán és a mellékcsatornákon.

Az öntözéses termelés elő-nyei miatt pártunk és kor-mányzatunk hatalmas arányú befektetéseket eszközöl. Pé-lá-da erre a tiszalöki duzzasztó-mű és erőmű. Ma már Püspök-ladány és a járásban lévő községek határában a szőke Tisza áldásához víze folyik az óriási költséggel megépí-tett Kelető Pöcsatornán és a mellékcsatornákon.

Az öntözéses termelés elő-nyei miatt pártunk és kor-mányzatunk hatalmas arányú befektetéseket eszközöl. Pé-lá-da erre a tiszalöki duzzasztó-mű és erőmű. Ma már Püspök-ladány és a járásban lévő községek határában a szőke Tisza áldásához víze folyik az óriási költséggel megépí-tett Kelető Pöcsatornán és a mellékcsatornákon.

Magas terméseredmények, magas bevételek

A romániai stenceai „De-cember 21“ kollektív gazda-ság tagjai az agrotechnikai módszerek széleskörű alkalmazásával a búza egész ve-tés-területén hektáronként 22 ma-gos átlagtermést értek el. A kollektív gazdaságban nagy gondot fordítanak az állatal-lomány számbeli és minőség-beli gyarapítására is és ez ie-hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

Termesztetelakítás a poleszjei alföldön

Bjelorussziában, a poleszjei alföldön, a második világhá-ború befejezése óta több mint 450 000 hektár mocsaras te-rületet csapoltak le és zettek termővé. A 20 nagy talajjavítási géppálya Gomel és Brest környékén végezte a

Négymillió látogató két hónap alatt

A moszkvai mezőgazdasági kiállítást két hónap alatt több mint négymillió ember tekin-

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

Az öntözésnek nagy a haszna

Ha hazánk más vidékein elért eredményeket figyelem-be vesszük, akkor láthatjuk, milyen hatalmas anyagi hasz-not hoz az öntözéses növény-termesztés.

Az Öntözési és Talajjavítá-si Kutatóintézet kísérleti te-lepén

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

ki a tagoknak előmozdításkor Constantin Dragosin, a „eg-sziatebb“ kollektív gazdasági tag — az idén márciusban é-pett be — július 1-12 246 mun-kaegységet teljesített és előleg-ként csaknem 10 mőza búzat és több mint 6 kilo gyaput kapott, Penciu Enica, az egyik legkiválóbb kollektív gazda-sági tag 21,5 mőza búzát, 7 hetővé tette, hogy jelentős mennyiségű terményt adjanak

APOT

Csávazzuk a vetőmagot, ha jó termést akarunk

Az őszi betegségek legveszélyesebb kártevője gabonafelünknek. Az őszi betegségek a búzatermés 15-20 százalékát is elpusztítja. Így a károsodás olyan nagymértű lehet, hogy például 10 mázsa becslést átlagtermés esetén a szemvesztés-

Higosan nedves csávázás: faedényben 100 liter vízben 20 dkg Higosan oldunk. Kosaras csávázásnál 20-25 kg búzának való vizeszórósarat kibőlünk ritkaszóvessző zsákával. Az így bélelt kosárban lévő 25 kg-nyi vetőmagot 15 percig kell a csávázóoldatban tartani. Vigyázzunk arra, hogy az oldat a magot legalább egy tenyérnyire el- lepje. Közben a magot felke- verjük és az őszi beteg- séget és a csávázó színtől leme- rítjük és megsemmisítjük. Majd minden további 25 kg vető- mag után búzával 4 arpanál 5, zabnál 6 liter pótlóoldatot öntünk az alapoldathoz. A pótló- oldatot külön faedényben ké- szítjük el úgy, hogy 10 liter vízben 2 dkg Higosan oldunk. Három mázsa mag után új oldatot készítünk. Ha a mag erősen fertőzött, akkor a má- sodik mázstól kezdve pótló- oldatot úgy készítünk, hogy 10 liter vízben 3 dkg szert oldunk. Így az alap- és pótló- oldatban 3 mázsa vetőmagot csávázhatunk meg. Ezután új oldatot készítünk. Egy csomag tartalmával, 200 g (20 dkg) Higosannal átlagosan 2 máz- sa vetőmagot csávázhatunk meg.

20 dkg Germisan porcsávázószert szükséges. A csávázást erre a célra szolgáló porcsávázó ké- szülékben kell végezni. A vető- magot nem szabad átlapá- tolni vagy zsákban porcsá- vázni egyrészt, mert a szer így nem kerül egyenletesen a magfelületre, másrészt az ilyen felhasználás az egész- ségre igen ártalmas.

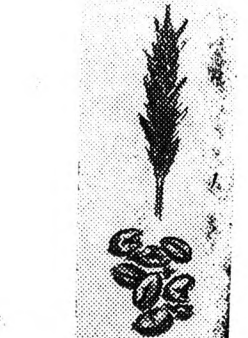
Fahordóból házilag is elké- szíthetjük a porcsávázó ké- szüléket. A gyári készítésű vas- hordóból is igen jól hasz- nálhatjuk porcsávázásra, ke- zelésre könnyű, munkája jó- a hordót a forgatókat segítsé- gével lassan, egyenletesen legalább 5 percig kell forgo- tni. A porcsávázott vetőmag azonnal elvetendő, de szükség esetén száraz helyen, hosszab- ideig is tárolható.

FIGYELMEZTETÉS!

A Higosan nedves, továbbá a Germisan porcsávázószerek „erős mérgek”, ezért feltétle- nül elkülönítve és száraz hely- en tároljuk, mert nedvszö- vek.

A nedves csávázószert oldá- sakor vigyázzunk, hogy ne porlódjon és a por vagy az oldata szembe, szájba, vagy bőrfelületre ne kerüljön. Csá- vázóoldatba kézzel nyúlni til- los! Tartjuk távol az állato- kat a mérgező csávázóoldat- tól. A felesleges csávázóoldat- tól, vagy folyóvíztől tá- vol, legalább 30 cm mélyre ássott gödörbe öntsük és gon- dosan földeljük el.

A porcsávázással foglalko- zókat lássuk el: a por szárá- ra átjárhatóan, csuklón és bokán bekötendő munkaruhá- val, légzővelővel és gumikesz- tyűvel. Szikszai László

ség 2 mázsa is kitéhet. Ne engedjük, hogy a gabonater- més egytőlét az őszi fertőz- zés pusztítsa el.

Az őszi betegségek nemcsak sú- lyos szemvesztést okoz, hanem rontja a búza, liszt és korpa minőségét is.

Minden dolgozó paraszt ér- deke a több termés. Ennek egyik előfeltétele, hogy őszi betegségek, kifogástalan vetőmagot használjunk. Az őszi betegségek aratásakor, cséplés- kor az ép gabonaszem felü- letére tapad. Így fertőzött vetőmag kerül a talajba. Az őszi betegségek fertőzött vetőmag- ból a gabonabetegség behatol a csíranövénybe, azzal együtt fejlődik. Kártétele a kalász- ban (bugában) mutatkozik.

Csávazzuk a vetőmagot, mert csak őszi betegségek mag- tól várhatunk egészséges és bő termést.

MILYEN CSÁVÁZÓSZERT HASZNALJUNK?

Vetés előtt a búza, árpa és zab vetőmagot „Higosan” ned- ves csávázószerttel kell meg- csávázni. A búza vetőmag — melyet előzetesen megtisztít- tunk és puffancsmentessé tettünk — nedves csávázás helyett „Germisan” higanyos porcsávázószertrel is csáváz- ható.

Higosan. Higany tartalmú nedves csávázószert (szerves higanyvegyület), mely kékes- szürke színű, erősen nedves- ségfelszívó képességű, szem- csés por. A Higosan kitűnő genbáló hatással: a búza kö- szőmag, az árpa és zab fedeti- üszőmag, a zab poroszója, va- lamint a köles és muhar usz- gje ellen.

MI AZ ELŐNYE A HIGOSANNAK?

A Higosan használata igen előnyös azért, mert a kár- okozó gabonabetegségek sejtjeit (spórát) elpusztítja. Előnye, hogy az előirt töménységű oldat használata és a csávázási idő betartása mellett nem csökken a vetőmag csírázó- képességét. A Higosan bevált csávázószert azért is, mert ser- kentő (stimuláló) hatással és így a csírázást meggyorsítja. Ezáltal a fiatal, fejlődő nö- vény a veszélyes időszakon gyorsabban jut át.

További előnye a Higosan- nak, hogy olcsó és jó csávázó- szer. Csávázásra a Higosan jobb és gazdaságosabb a rézgálicnál azért, mert a rézgálic nem öli el az őszi spórát, csupán a csírázást késlelteti. Gazdasá- gosabb a rézgálicnál, mert a gépi cséplésű gabonaszemek repedésén a rézgálicoldat a csírákhoz jut és jelentős csí- rabántalmat (1-25 százalé- kos) okoz. A rézgálicos csá- vázást tehát csírabántó hatá- sa miatt ne alkalmazzuk! Ezáltal a rézgálicval való csá- vázás tilos!

HOGYAN CSÁVÁZZUNK?

A vetőmagot legelőszertű- ben Higosan nedves csávázó- szerrel fertőtleníthetjük. A nedves csávázást a Lánhardt- féle kosaras-kád áztató-csá- vázó eljárással a következő mó- don végezzük;

Növényvédelmi naptár szeptemberre

A soron következő feladat az őszi vetések kifogástalan módon való elvégzése.

Figyeljünk a helyes vetés- forgó betartására. Kalászos- kalászos után lehetőleg ne ves- tünk, hogy a cséplő (a gabonafutrinka) pusztítását megelőzzük.

A vetéshez feltétlenül tisz- ta vetőmagot használjunk. A vetőmagot legelőszertűben szelektálva lehet kitisztítani. A búza köleszójge, az árpa (és a zab) fedettségűje, ellen a leghatásosabb védekezés a csávázás, mivel a betegségek a vetőmaggal terjednek. A jól tisztított őszi vetőmag csává- zása a Földművelésügyi Mi- nisztérium rendelete értelmé- ben kötelező, mind az állami gazdaságokban, mind a termel- őszövetkezetekben és egyéni gazdálkodóknál.

A csávázás legelőszertűben a Lánhardt-féle kosaras csává- zással, vagy kádcsávázással hajtható végre. Erre a célra legjobb 20-25 kg búzának való vizeszórósarat használni, melyet ritkaszóvessző zsáká- szonnal béleltünk ki és egy ak- kora kádát, amelybe a kosár- jól befér. A csávázóoldat 100 liter vízben 20 deka Hi-

gosan nedves csávázószert. Csávázási idő: 15 perc. A csá- vázóoldat vetőmagot beleöntjük a kosárba, a kosarat belemárt- juk 15 percig a csávázóoldat- ba úgy, hogy az oldat a magot legalább egy tenyérnyire el- lepje.

A csávázott vetőmagot szá- raz, szellős helyen vékony ré- tekben megszáritjuk, és tiszta csávával fertőtlenített zsák- ba felszedjük.

Kádcsávázásnál a magot ko- sár nélkül, közvetlenül a kád- ba tesszük, de ebben az eset- ben a kád (vagy teknő) ke- lefelő csapjának kell lenni. A csávázási idő (15 perc) elte- lekor a csávával egy másik faedénybe leeresztjük.

Cyngén fertőzött és kifo- gástalanul szelektozott ve- tőmag esetében a porcsávázás is kielégítő hatású. Végrehaj- tása úgy történik, hogy 100 kg vetőmagot 200 g porcsává- zószerttel (Higosan száraz por- csávázószert, Germisan higá- nyos porcsávázószert) a csává- zódobban 5 percig forgatva alaposan összekeverjük.

Figyeljük állapotunkat, hogy nem tadjaja-e meg a honvédogár, a repcedarás álhermóia, vagy a bolha Fer-

gósan esetén porozunk Hun- gária Matador porozószerttel.

Az amerikai burgonyabogár keresését burgonyaszedésig, sőt még a burgonyaszedés köz- ben is folytatni kell. Ha talá- lunk, azonnal jelentsük a ta- nácsnak. Burgonyaszedéskor arra is figyeljünk, hogy nem találunk-e bogarat a földön.

Burgonyaszedéskor a gu- mokat jól válogassuk át. Az időjárásra való tekintettel sok helyen számolhatunk a fitof- tóra erős elterjedésével. A be- teg, (fitofthóra, luzáriumos, rothadt stb.) vágott vagy rá- gögött gumákat sem az ékezési, sem a vetőmagtelekben nem szabad bennhagyni. Az ilyen burgonyát legjobb mielőbb felhasználni. A beteg (fitoftho- ras stb.) burgonya lombját időjárásra való tekintettel el- kell dobni.

A lucerna-, kender-, do- hány- és napraforgótáblákon irtjuk a szádort.

A sziszikes babot székén- gezzük, vagy ciángazzal ter- tőtlenítsük.

A gabonaraktárban a gabo- nát gyakran lapátoljuk át.

A gabona szellőztetésével a dohosodást is megakadályo- zhatjuk, ami a mostani nedves időjá- rásban könnyen előfordulhat.

Vizgazdálkodás a mezőgazdasági kiállításon

A mezőgazdasági kiállítás egyik látványossága az Orszá- gos Vízügyi Főigazgatóság kiállítása.

A tisztálókai duzzasztómű egyik szelvényének a pavilon belterületén elhelyezett mo- dellje, a még épülő terep- asztalon a vízellátás körüli a fil- kében a készülékek és be- rendezések mind a vizgazdál- kodás eredményeiről számol- nak be. Ezek az eredmények hosszú és szívós gyakorlati kutatásunk gyümölcsei.

A hidrológia Magyarorszá- gon nem újkéltű tudomány. A vizkéslet számbavételével országunk megelőzte az egész világot. Idén már hetven éve annak, hogy rendszeresen figy- eljük meg vizeinket. E té- ren tíz évvel megelőztük Ausztriát és húsz évvel Né- metországot. Ez a gazdag ta- pasztalati anyag nagyban elő- segíti a hatékony árvízvédel- met. Az intézet adatai terve- zik és valósítják meg gát- rendszereinket, amely lehetővé teszi, hogy a múltban veszé- lyeztetett területeken is za- vartalan legyen a mezőgazda- sági termelés.

A kiállításon láthatók a régi, elavult árvízvédelmi be- rendezések és az újak, melyek- nek segítségével a nép állama óvja a dolgozó nép kenyerét az árvízről.

Mezőgazdaságunk fejleszté- séhez a gépesítés, a megfele- lő talajművelés mellett feltét- lenül sok vízre van szüksé- günk. Hatalmas területet kell öntözéssel művelnünk. Az

ezen a téren elért eredmé- nyekről és a közeljövőben megvalósítandó tervekről is beszámol a kiállítás. A csator- názás és öntözés megvalósítá- sa is az intézet tudományos kutató munkáján alapul.

Sok kárt okoznak még ma is — de sokkal többet okoz- tak a múltban — a belvizek a mezőgazdaságban. A belvizek ellen való védekezés módjait is megismerjük a kiállításon. A belvizek kutatása az inté- zet feladata. Az innen nyert adatok alapján tervezik és készítenek el a vízvezető árko- kat. Ezek felhasználásával időben el lehet végezni a ta- vasszi mezőgazdasági munká- kat olyan területeken is, ame- lyeket a múltban a belvizek miatt csak kevés lehetett megművelni.

A vízellátási, a mélyépítési és az út-, vasútiépítési munká- nál nagyon fontos a talajvíz pontos ismerete. A tervezők itt is számíthatnak az inté- zet munkatársainak adataira, akik nemcsak azt tudják kö- zölni, hogy az adott helyen milyen mélységű talajvízzel

kell számolni, de előre jelzik azt is, hogy milyen lesz a ta- lajvíz alakulása a tavasszi árá- dások, hóolvadás idején.

A talaj- és belvízszabályozás elméleti és gyakorlati megol- dásain kívül tanulmányoz- hatjuk a gépi öntözéberen- dezéseket, a mezőgazdasági és ipari üzemek vízellátási biz- tosító műveket, a modern ár- vízvédelmi szivattyúkat és azokat a gépeket, amelyeket a vizgazdálkodás felhozatal.

A kiállítás összefoglalja en- nek a mezőgazdasági fejleszté- se szempontjából nagyfontos- ságú tudományok elméleti és gyakorlati eredményeit, de az eddig elért eredmények utá- nak jövőbeni kiállításainkra is. A vizgazdálkodás jó megszer- vezésével, a törvényszerű- gek felkutatásával és gyakor- lati hasznosításával virágzó- vá tehetjük meg a termékel- len területeinket is.

A kiállítás — és azon belül az Országos Vízügyi Főigazga- tóság — a dolgozó parasztnak hasznos nagy iskolája.

A Szovjetunióban van a föld egész erdőterületének egyharmada

A Szovjetunióban több mint 1,1 milliárd hektár erdő van — ez az egész Föld erdőterü- letének egyharmada. Különö- sen Szibériában, a Szovjet- unió északi részén és a Tavol- Keleten sok az erdős terület. A Szovjetunión kopár terüle- tein az elmúlt öt év alatt több

mint két milliárd hektárt fásí- tottak. A faiskolákban 1949- től 1954 végéig körülbelül 46,7 milliárd csemétét nevelték er- dősítéshez és mezővédő erdő- sávok létesítéséhez. A követ- kező öt évben további 8,6 mil- iárd hektár területet fásítanak a Szovjetunióban.

Útmutató az őszi vetésű növények talajelőkészítési és vetési munkáihoz

A növény neve	Elővetemények	Talajelőkészítés	Trágyázás	Vetőmag		Vetési mélység cm	Vetést követő munkák	Utána vetésre tervezendő növények
				kg/kg	fm/db			
Repece	Biborhero Szószobukköny Zabosbükköny Kalászos gabonák	Tartóhántás, júlus vé- gen elvégzett mélyszán- tás után fogasolás, vetés előtt közvetlenül sekély kultivátorozás, vagy tár- csaszás, majd hengere- zés	Nyári mélyszántással együtt végzett istálló- trágyázás esetén 150-200 kg szuperfoszfát és 60-80 kg kálió a ve- tés előtt egy időben. Elma- radt istállótrágyázás esetén a szuperfoszfá- ton és a kálión kívül 60-80 kg pétisó hol- dánként	4-5 5-6	40-50	1-2	Hengerezés tús- keboronával	Másodvetésű nö- vények. Őszi ka- lászosok, főkép- pen búza
Biborhere	Korán lekerülő kalász- sok. Bármely korán lekerülő növény	"	Magtermelés esetén 80-90 kg szuperfoszfát kat. holdánként	16-20	"	2-3	"	"
Lucerna	Gyommentes talajon ko- rán lekerülő trágyázott növények Kalászosok	"	Alaptrágyaként 200-300 kg szuperfoszfát, 60-80 kg kálió, az őszi gyors megerősödés végett 50-60 kg pétisó	16	150	1,5-2	"	Evelő
őszi árpa	Borsó, lencse, bab, bí- borhere, len, mák, búk- könyös takarmányok. Korai burgonya, korai kukorica, szőlő eset- én kalászosok	A korán lekerülő sűrű vetésű növények után tartóhántás, majd au- gusztus eleji mélyszán- tás után, vetés előtt 6-8 cm mélyen való kultivátorozás, vagy tár- csaszás, fogasolás	Kat. holdánként 150-180 kg szuperfoszfát, szemcsészetű sorba adva 60-80 kg Nitrogén szegény tala- jokon és az elővetemény tartóhántás gyors elkor- hástása végett 50-60 kg pétisó	90	60-65	3-6	Magtakarozás. Száraz őszi idő- járás esetén hengere- zés és mag- takarozás	Másodvetésű nö- vények, szőlősz- szertint rosz, ka- pácsok

Üdvözölj

Fontos tanácsok össze ma a megye- novisták. Első ízbe arra, hogy közse- sák dolgait, ho- nek azokról a for- ról, amelynek meg- ifjúságra vár. Az nyűri és korszer- me ma ismét hogy helyet adjon hanevitésként. Julia a Hajdú m- ipari Vállalat. doán 150-180 szá- jesíti normáját; to- di Güzellának a H- Hiri Sándornéna javítóól. Közma Derecskei Gérallo- szintén másfél-ké- káját végzik el eg- szak alatt.

Ifjú sztahanovist- cializmus építésé- már eddig is sok- tak ki. Az egész is- merté már Ny- Oláh Julia és a t- vét, akik a szövö- lettéppig, mint a kezeseknél, vagy a- naton tudásuk leg- a hazának a műs- tás, valamint a k- területén is min- vannak a fiatalok, csapaggyári mé- csapagvák rosz- megakadályozásért- nak, míg a Kenyér- jobb, léteesebb s- és pékárk elől- cél. Ifjúmunkásai- minden kivessz- mindennapi termé- a párt segédesapat- sak legyenek arra- ra, amellyel a dolg- halmozza őket.

Az élet szüntel- megy, így a felad- uapra nőnek. Az gyorsuló iramával- nak is lépést kell e- zóny jöcskán van- do. Ifjúságunk egy- vonakodik a tanul-

Hetvenh 30 máz

Hajdú-Bihar me- mint száz termel- csatlakozott az o- koricatermelési Az eddigi becslése- tatják, hogy legto- sítói is vállalták: szövetkezetben 30- lüli termést ígér- Különösen a negy- tett területeken v- dag termés. Az e- Csillag 160 holdon- dúvidi Boeska 56- mázsás átlagtermé- Az egyéki Szaban- 47, az újtikosi U- melőszövetkezetben- mázsás holdanké- termés ígérkezik. Az állami gazd- zúl az Ebesi Ál- ságban legszebb a- húsz holdon 55, ny- don 50 és egy száz- lán 40 mázsás a- várnak. Egyéb ke- jobb az idej termé- elmúlt évi. A cuk- takarítása a hajd- nyi, hajdúdorogi é- nási határban már- dött. Százharminc- lagtermésre számí- melőszövetkezte- nél jobb lesz az er- kabai Tolbuchin é- bőszőrményi Vörö- földjén 180-200 m- más várható. Burgonyából a- szerint 65 mázsa a- lag. A hajdúbüszö- Kongresszus, az ált- csics és a bagam-